

SOVIETŲ VERŽIMASIS Į VIDURŽEMIO JŪRĄ

CHRUŠČIOVAS Į ALBANIJĄ SUTRAUKĖ VISAS GASDINIMO PRIEMONES

Prie Chruščiovo, jau ant-
rą savaitę važinėjančio po
Albaniją, prisijungė Ryt.
Vokietijos premjeras Gro-
tewohl. Chruščiovą lydi so-
vietų gynybos ministeris
marš. Malinovskis. Komu-
nistinės Kinijos delegacijai,
viešintiai Albanijoje, vado-
vauja gynybos ministeris
Peng Teh Huai. Penktadienį
Albanijon atvyksta šiaur.
Korėjos šefas Choe Yon
Kon.

Praeitą savaitę Chruščio-
vas paskelbė, kad Sovietija
steigsianti branduolinių
ginklų bazes Albanijoje, jei
Graikija ir Italija sutiksian-
čios įsileisti JAV bazes.

Albanija yra mažiausias
ir labiausiai atsilikęs sovie-
tų satelitas. Bet ji yra so-
vietams vienintelis prieši-
mas prie Viduržemio jūros.

Komunistai, kaip ir carai,
visą laiką siekė įsitvirtinti
Viduržemio jūros pakrantė-
se. Štai keletas pavyzdžių iš
pokarinio laikotarpio: rei-
kalavimai, kad sovietams
būtų leista dalyvauti tarp-
tautinėje Tanžyro adminis-
tracijoje bei kolektyvinėje
Jungt. Tautų patikėtinių
taryboje Libijai ir kitoms
buv. Italijos kolonijoms;
sukilimo prieš Graikijos vy-
riausybę rėmimas; reikala-
vimai, kad Turkija leistų
dalyvauti Dardanelų gyny-
boje.

JAV griežtai pasiprieši-
nus, visi tie sovietų bandy-
mai nuėjo niekais. Jugosla-
vijos atskilimas buvo kitas
smūgis. Bet pastaraisiais
metais rusams pasisekė su-
silpninti Vakarų pozicijas
Vid. Rytuose, ir šiandien
dar neišku, ar Jungt. Ara-
bų Respublika ir Irakas ga-

lės išvengti sovietų kontro-
lės.

Viduržemio jūros svarba
Vakarams buvo pademons-
truota Trumano doktrina,
pagal kurią 1947 m. JAV
pradėjo teikti ginklus Grai-
kijai ir Turkijai, o vėliau
buvo sudaryta visa eilė su-
tarčių ir organizacijų:

- NATO, kurios nariai —
Portugalija, Prancūzija, Ita-
lija, Graikija ir Turkija —
įeina į Viduržemio jūros zo-
ną. Ši sutartis apima ir Gib-
raltarą su Alžyru, kuris ju-
ridiškai yra Prancūzijos da-
lis.

- JAV sutartys dėl bazių
su Ispanija. Steigiant NA-
TO, Prancūzijai ir Skandi-
navijos kraštams pasiprie-
šinusi, Ispanija į tą organi-
zaciją nebuvo priimta, bet
tiesiogine sutartimi su Wa-
shingtonu ji buvo įjungta į
tos zonos gynybos sistemą.

- Balkanų paktas, pasira-
šytas tarp Jugoslavijos,
Graikijos ir Turkijos Stali-
no-Tito kivičio dienomis.

- Bagdado paktas, pra-
džoje sudarytas iš Irako,
Irano, Turkijos, Pakistano
ir Britanijos. JAV oficialiai
nebuvo to pakto nariu, bet
praeitą pavasarį, iš jo pa-
sitraukus Irakui, pasirašė
gynybos sutartis su Turki-
ja, Iranu ir Pakistanu.

- Eisenhowerio doktrina,
pagal kurią pažadėta JAV
karinė pagalba kiekvienai
Vid. Rytų valstybei, papra-
šiusiai pagalbos prieš gink-
luotą tarptautinio komuniz-
mo agresiją. Jos vertė da-
bar abejotina, kai Libanas,
vienintelė ją priėmusi vals-
tybė, atsisakė, išstūmus
provokarietiską Chamouno
vyriausybę.

- Trišalė deklaracija, pa-
gal kurią 1950 m. JAV, Bri-
tanija ir Prancūzija įsipar-
eigojo sukludyti bandy-
mus jėga pakeisti arabų ir
Izraelio ginklų paliaubas.
Po Suez tragedijos ši de-
klaracija liko be vertės, ta-
čiau aišku, kad JAV neleis
arabų kraštams sunaikinti
Izraelio.

Praktiškai šis Vakarų
gynybos tinklas nėra toks
efektingas, kaip atrodė po-
pieryje. Politinės ir karinės
kompliakcijos Alžire nu-
traukė Prancūzijos karines
pajėgas, kurios turėjo būti
skirtos NATO organizacijai.
Prancūzų laivyno pasitrau-
kimas iš NATO vadovybės
buvo naujas smūgis. Grai-
kijos ir Turkijos kivičias
dėl Kipro formaliai yra iš-
spręstas, bet praktiškai tas
sprendimas dar neįgyven-

dintas. Bagdado pakta rei-
kia laikyti negyvu. Vid. Ry-
tai tebėra pavojaus zonoje.

Pastangos sukurti pasto-
vesnę padėtį Viduržemio zo-
noje tebetęsiamos. Graiki-
jos karaliaus Povilo kelionė
Italijon, nepaisant paneigi-
mų, atgaivino spėliojimus,
kad abi vyriausybės disku-
tuojančios pakta, kurin bū-
tų įjungta Turkija ir nau-
joji Kipro respublika. De
Gaulle pritarė Ispanijos
įtraukimui į NATO.

Tačiau ar tie Vakarų gy-
nybos sistemos papildymai
būtų efektingi — didelis
klausias. Sovietai keičia
taktiką. Stiprindami milita-
rinę galią satelitų kraštuose,
statydami ten naujas
branduolinių ginklų bazes,
kitur vis labiau pereina į
subversyvinę veiklą. Ginklų
tiekimas Vid. Rytų kraš-
tams mažinamas, bet užtat
didinama ūkinė pagalba,
kad sukursčius vis aštres-
nes nuotaikas prieš Vakarų
investicijas.

MŪSŲ DIPLOMATŲ VEIKLA ŽENEVOJE

Ministeris Lozoraitis ir
patarėjas Gerutis palaikė
glaudžius ryšius su visomis
neoficialinėmis delegacijomis
ir atskirais asmenimis,
atvykusiais konferencijos
proga į Ženėvą. Ypač arti-
mai buvo bendradarbiauta
su kitų Sovietų Sąjungos
okupuotų valstybių atstovais.

Lietuvos diplomatinės še-
fas S. Lozoraitis gegužės 24
d. iš Ženevos išvyko atgal
į Romą.

Nauja Vilties Draugijos valdyba

Gegužės 30 d. Detrote
įvyko Vilties Draugijos dvi-
metinis susirinkimas. Jame
buvo išrinkta nauja valdyba
ir kontrolės komisija.

Išrinktoji Vilties Draugi-
jos valdyba pareigomis pa-
siskirstė: **Dr. Juozas Bartkus** — pirmininkas, inž. **Zenonas Rekašius** — sekretorius, **Balys Gaidžiūnas** — reikalų vedėjas, **Dr. Vl. Ramanauskas** — išdininkas ir **Dr. Bronius Nemickas** — narys.

Į kontrolės komisiją iš-
rinkti: **Steponas Nasvytis**,
adv. **Julius Smetona** ir inž.
Pijus Žiūrys.

Tadas Meckauskas
4207 Euclid St.
E. Chicago, Ind.

Vilties Draugijos valdybos pirmininkams pasikeičiant, septynerius metus pirmi-
ninkavęs J. Bačiūnas pareigas perduoda naujam pirmininkui Dr. J. Bartkui.
Dirvos nuotrauka.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS DEŠIMTMEČIO SEIMO REZOLIUCIJOS

Amerikos Lietuvių Tauti-
nės Sąjungos Dešimtmečio
seimas, įvykęs 1959 m. ge-
gužės 30-31 d. Detrote, She-
raton-Cadillac viešbutyje, iš-
klauses Sąjungos Centro
Valdybos veiklos apžvalgą
ir apsvaustes ateities darbo
planus, priėmė šias rezoliu-
cijas:

I

Seimas dėkoja Sąjungos
valdybai ir visoms komisi-
joms už darbus, atliktus per
dvejus pastaruosius metus,
sumaniai ir energingai rūpi-
nantis lietuvių tautinės sro-
vės idėjų skleidimu, lietuvių
bės stiprinimu ir Lietuvos
laisvės kovos rėmimu.

II

Sąjungos nariai ir toliau
turėtų dalyvauti Amerikos
Lietuvių Bendruomenėje ir
rūpintis, kad ši organizaci-
ja tarnautų bendriniam lietu-
vių ir lietuviškos kultū-
ros reikalams.

III

Sąjunga, ir toliau remda-
ma Bendro Amerikos Lietu-
vių Fondo darbą per savo
atstovus, turėtų siekti:

a) kad į vargą pateku-
siems lietuviams parama
būtų teikiama, kiek galint
laikantis didesnio tikslingu-
mo ir objektingumo ir pa-
laipsniui pereinant iš masi-
nio į individualinį šelpimą;

b) kad BALFo vadovybė
savo veiklą grįstų tiksliai
šelpinčių lietuvių reikalais,
nenukrypdoma į paskirų

grupių interesus.

IV

Seimas, pripažindamas
Amerikos lietuvių bendrinės
politinės organizacijos rei-
kalingumą ir siekdamas pa-
kelti ALTA į tą veiklos ly-
gį, kurio reikalauja šios in-
stitucijos paskirtis, paveda
Sąjungos atstovams ALTO
Taryboje ir Vykd. Komitete:

a) reikalauti, kad ALTO
Vykd. Komitetas respektuo-
tų jo paties šaukiamų lietu-
vių kongresų rezoliucijas,
išreiškiančias lietuvių vi-
suomenės valią;

b) siekti, kad ALTO Vykd.
Komitetas nešališkai ver-
tintų ir remtų visas Lietu-
vos laisvinimo institucijas;

c) skatinti Amerikos Lie-
tuvių Tarybą ir ją sudaran-
čias grupes tobulinti orga-
nizacinę ALTO struktūrą ir
veiklos metodus;

d) siūlyti ALTui ir jo
Vykd. Komitetui peržiūrėti
savo atsilikusias pažiūras į
kultūrinę veiklą ir apsi-
sprendti ją skatinti ir remti,
nes kultūrinė veikla yra la-
bai efektinga Lietuvos lais-
vinimo akcijos priemonė.

V

Seimas skatina savo na-
rius dalyvauti Susivieniji-
(Nukelta į 2 psl.)

ALT S-GOS VYKDOMIEJI ORGANAI

ALT Sąjungos Valdyba

E. Bartkus, Chicago
T. Blinstrubas, Chicago
J. Jurkūnas, Chicago
Dr. J. Paplėnas, Chicago
Dr. A. Rudokas, Chicago

Kontrolės Komisija

E. Čekienė, N. York
B. Gaidžiūnas, Cleveland
Dr. B. Nemickas, New York

Tarybos Prezidiumas

Adv. V. Abraitis, New York
J. Bachunas, Michigan
Dr. S. Biežis, Chicago
Adv. A. Lapinskas, Chicago

ALT S-gos Taryba

C. Cheledinas, Philadelphia
J. Gaižutis, Detroit
B. Gediminas, Los Angeles
J. Ginkus, New York
K. Karpus, Cleveland
J. Kiaunė, New York
J. Kasmauskas, Boston
V. Rastenis, New York
J. Smetona, Cleveland
A. Trečiokas, Newark
Ig. Vileniškis, Boston

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone:

HENDERSON 1-6344.
Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:

Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES. Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas:

HENDERSON 1-6344.

Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Ačiū už didelį darbą, bet sudiev nesakom

Praėjusį šeštadienį Detroito įvyko ketvirtasis Vilties Draugijos dvimetis susirinkimas. Jame buvo išsikalbėta Vilties Draugijos reikalais ir duotos kelios sugestijos ateities darbui. Jame buvo išrinkta ir nauja Vilties Draugijos valdyba, kuri per ateinančius dvejus metus neš atsakomybę už tolimesnį tautinės spaudos leidimo darbą.

Susirinkime buvo priimti praėjusių dvejų metų darbai, kurie, suvedus į apyskaitinius skaičius, nuo praėjusio susirinkimo išaugo beveik tris kartus. 1958 metų balansas buvo suvestas \$130,110.22 sumai, o narių skaičius išaugęs į 443.

Renkant naują Vilties Draugijos valdybą, pirminkas Juozas Bačiūnas, draugijai vadovavęs nuo pirmojo jos susirinkimo — 1952 metų, griežtai atsisakė toliau į valdybą kandidatuoti. Ir atsisakė tokiais motyvais: visada sakau ir dažnai rašau, kad po tam tikro laiko turi ateiti nauji veikėjai ir naujesniais metodais darbą iš naujo pajudinti; visada sakau, kad į darbą turi ateiti jaunesni. Vilties Draugiją, kiek mano jėgos leis, remsiu, bet labai noriu, kad būčiau atleistas nuo vadovavimo.

Susirinkimas, išklauses tokius J. Bačiūno pareiškimus, kad ir labai apgalvestaudamas, jį iš pareigų valdyboje atleido, už didelį darbą sako nuoširdžiai ačiū, bet neatsisveikina. Neatsisveikina, nes J. Bačiūnas, pažadėjęs tolimesnę talką, ją ir toliau tesės. Jo nuoširdi talka mus įgalins, kaip ir iki šiol, ne tik atlikti mums pakėtus darbus, bet toliau tvirtėti, ieškoti naujų darbo sričių, kurios dar tebėra nepajudintos.

Būtų gal kiek banalu čia suskaičiuoti tuos visus darbus ir darbelius, kuriuos Vilties Draugija per tuos septynerius metus, vadovaujant J. Bačiūnui, atliko. Užteks gal tik tiek priminti, kad 1951 metais pradėję iš nieko, šiandien išaugom į organizaciją, kuri ne tik įsipilietino, savo darbu atsistojo ant labai tvirtų pagrindų ir šiandien yra pajėgi greit ir patraukliai skaitytajai perduoti lietuvišką žodį ir lietuviško gyvenimo vaizdus.

Atlikti darbai įpareigoja vėl kruopščiai pasiruošti naujų dvejų metų darbui. Tam darbui vadovauti ir išrinkta nauja Vilties Draugijos valdyba. Jos didžiausias uždavinys bus sudaryti visas galimas sąlygas, kad Dirva pradėtų eiti tris kartus per savaitę. Dauguma susirinkimo dalyvių to

pageidavo, o posėdžiavusi naujai išrinkta valdyba nutarė: skaitytojų telkimo vąj toliau tęsti, nes nuo naujų skaitytojų gausesnio susitelkimo priklauso ir Dirvos tris kartus per savaitę leidimas. Taigi ir kviečiame visus mūsų talkininkus, bičiulius ir rėmėjus į naujų skaitytojų telkimą atkreipti didžiausią dėmesį.

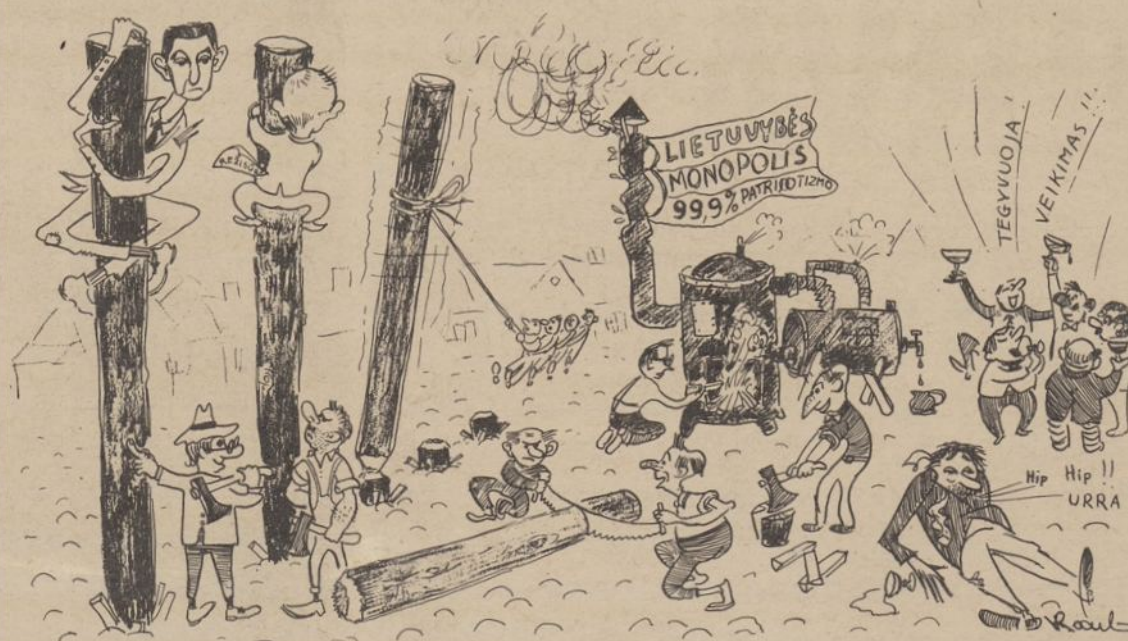
Naujai išrinktoji valdyba tvirtai pasiryžusi jai patikėtą darbą visu rūpestingumu dirbti, bet ji labai gerai žino, kad darbo našumas priklausys nuo visų narių greitos ir nuoširdžios talkos. O ypač nuo tų draugijos narių, kurie šiame darbe jau turi didelį patyrimą ir tame darbe daug yra padarę.

ALTS Seimo rezoliucijos...

(Atkelta iš 1 psl.)

me Amerikos Lietuvių, kuris, be savo pašalinių uždavinių, rūpinasi ir lietuvių kultūros bei Lietuvos lais-

Penki stulpai kritikų turguje...

Dail. V. Raulinaitis karikatūra

vinimo reikalais.

Lietuvoje mirė seniausias gydytojas Rokas Šliūpas

Gauta žinia, kad Lietuvoje, eidamas 94-tuosius metus, mirė Dr. Rokas Šliūpas, brolis aušrininko Dr. Jono Šliūpo. Velionis buvo gimęs 1965 metų birželio 2 d. Rakančių kaime, Gruzdžių valsč., Šiaulių apskr.

Baigęs biologijos ir medicinos fakultetus Maskvoje, gilinęs mokslus Karaliaučiuje ir Muenchene, Dr. Rokas Šliūpas buvo vienas pirmųjų lietuvių gydytojų, pradėjęs verstis medicinos praktika Kaune. Darbas savo profesijoje sekėsi ir jis buvo plačiai žinomas ne tik Kaune, bet ir tolimose provincijose. Tada sulenkėjusiam ir surusėjusiam Kaune Dr. Roko Šliūpo namai buvo lietuviškumo židiny. Už lietuvišką veiklą rusų buvo kalintas apie metus laiko.

sąlygos leidžia, remti kitą tautinę spaudą.

IX

Seimas prašo Centro Valdybą ir S-gos Tarybos Prezidiumą ir toliau rūpintis organizavimu Tautinio Fondo (Fundacijos), kuris rūpintų socialinius ir kultūrinius reikalus.

VII

Kaip ligi šiol, taip ir ateityje turime remti savo patirtimi, talkininkavimu ir, kiek leidžia sąlygos, medžiagai jaunimo organizacijas, auklėjančias savo narius tautinės ideologijos dvasioje.

Tautinei savigarbai kelti ir tautinės kultūros darbo prieaigui ruošti viena iš vaisingų priemonių yra jaunų talentų atranka, jų ugdymas ir populiarinimas.

Šioje srityje ALT S-ga ir toliau remia kitų pastangas ir pati imsis iniciatyvos.

VIII

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas pageidauja, kad Sąjunga ir toliau remtų Viltį ir jos pastangas stiprinti Dirvą ir dažinti jos leidimą ir, kiek

AR DESINĖ PRIVALO ŽINOTI?...

Clevelando ALT skyriaus valdyba parašė laiską Naujienų redaktoriui. Išmetinėja, kam deda slapuko užsiuolimus prieš Tarybą tokį nusipelnusių skyrių. Prime-na redaktoriui, kad jis gi yra ir ALT VK sekretorius.

Redaktoriui sakosi nesuprantas, ko Clevelando skyriaus valdyba iš jo nori. Laiske nesą nurodyta nei vieno pavyzdžio, ką korespondentas negerai parašęs.

Clevelando ALT valdyba, matyt, įsivaizdavo, jog redaktoriui ir be ištraukų atsimins, ką jis yra savo laikraštį įdėjęs apie sau artimos organizacijos įžymų padalinį...

Dėl dvejų pareigų redaktoriui atrėžė trumpai ir drūtai: "Ji Alto sekretoriaus pareigas dienraščio redagavimas neįeina".

Vadinasi, P. Grigaitis Taryboje sekretoriauja, turbūt, dešinė ranka, o Naujienas redaguoja kairė, ir mano, kad dešinė neprivalo žinoti, ką daro kairė. O Clevelando ALT skyrius mano, kad privalo... Katrė teisūs?

St. Kirtiklis, Brooklyn

Stasys Bikulčius, iš Cice-ro, rašo: "Prašu man Dirvą siųsti. Man patiko. Ačiū už supažindinimą".

Dirvos skaitytojas ir bendradarbis V. P. Banionis, iš Bedford, Ohio, rašo:

"Dirva dabar labai pagerėjusi. Mano moteris, Amerikoj gimusi, niekad ne-skaitydavo Dirvos, bet dabar skaito ir giria".

Dirvos talkininkas V. Šarka, iš Omahos, rašo: "Turėčiau pažymėti, kad visi nauji skaitytojai susižavėję gero mis nuotraukomis ir paskutiniojo karo įvykių istorijomis".

Eagle Stamps dededa dar daugiau prie jūsų sutaupymo

the MAY CO'S (2) BASEMENT stores

Stilius B.

VASARINIS IŠPARDAVIMAS!

Specialus pirkinys duoda šią galimybę!

DEKIAI

2.98

Jūsų pasirinkimas iš TRIJŲ populiarių stilių šia viena žema kaina!

Stilius A

BEACON PRINTED DEKIAI

Mažos klaidos populiariuose 72x80 inčių dekiuose su rayon satin apvedžiojimu. Balti su mažų gėlių raštu.

Stilius B

AMERICAN PLAID DEKIAI

70x90 inčių dydžio dečiai gražiame rašte. Puikios tinkamos spalvos. Rayon satin apvedžiojimas. Pagaminti ilgam nešiojimui.

Stilius C

AMERICAN STRIPE DEKIAI

Rayon satin apvedžioti dečiai su gražiais lengvų spalvų dryžiais. Populiarius 70x90 inčių dydis, tinkamas bet kokiai lovai.

Paštu ir telefonu užsakymai priimami...

Šaukia CHERRY 1-3000

The May Co.'s Basement Bedding Department — Downtown and On The Heights

Esam pakankamai stiprūs veikti lietuvių išeivijos gyvenime

Iš ALT Sąjungos dešimtmečio Seimo Detroite

Ankstyvieji seimo dalyviai Sheraton-Cadillac viešbutyje pasirodė jau penktadienio priešpie, savo nusi-
vylimui atradę dar anksčiau, nakties metu, atvykusių.

Tvanki gegužės 29 d. popietę prapliupo audros griaustiniais. Jai pasibai-
gus, dalyvių antplūdis į viešbutį gausėjo. Džiaugsmingi susitikimai, senos ir naujos pažintys, kelionės nuotykių pasakojimai... Vieniems teko, kelionės kluptiems, pakelėje laukti, kitam dar reikėjo sugaišti, nuleistą padangą taisant, kai kam net porą valandų ilgiau ore paskraidyti, lėktuvams negaunant leidimo aerodrome nusileisti.

Didysis subruzdymas vyko keturiolikto aukšto pietvakarinėje pusėje, kur, dar nespėjus iš kelionės persirengti, centro valdybos pirmininkas inž. E. Bartkus, susitikęs su seimo rengimo komisijų nariais, pradėjo "paskutinės minutės patikrinimą", ar visi parengiamieji darbai jau baigti, ar dar neliko kuri nors detalė neužbaigta, neišlyginta.

Prie registracijos stalų

Ankstų šeštadienio rytą virš viešbučio paradinių durų atsirado lietuviška trišpalvė, o viešbutyje plakatas skelbė, kad posėdžiai ir registracija vyks ketvirtąjo aukšto salėje.

Iš Vilties Draugijos susirinkimo Detroite. Kalba J. Lietuvnickas, iš Baltimorės, didelis Vilties Draugijos darbų rėmėjas. Iš kairės: V. Rastenis, J. Bačiūnas, J. Lietuvnickas ir K. Karpus.

Dirvos nuotrauka.

Erdviame foje, su atviromis durimis į posėdžių sales (vienoje vyko seimas, antroje Korp! Neo-Lithuania studijų dienos) dalyvius pasitinka registracijos komisija.

Būreliais ir pavieniui renkasi dalyviai. Jaunosios neolithuanės išrašinėja kortelės ir drauge su trispalvėmis sega prie švarko atlapų — ar suknėlės. Chicago, Cleveland, Boston. Gausus būrys iš New Yorko, ketinąs dalyvių skaičiumi perviršyti kitas didžiąsias lietuvių kolonijas. Antai Los Angeles atstovai: ponias Pulkauninkienė ir energingas radijo valandėlės vedėjas J. Gediminas. Štai "jauniausias" seimo dalyvis J. Lietuvnickas iš Baltimorės, kuriam "pavydi" kitas "jaunuolis" J. J. Bačiūnas. Ten "vienamečių" ar dar jaunesnių skyrių atstovai: A. Jančys iš Rochesterio, K. Pocius iš East Chicagos, J. Povilaitis iš Omahos, J. Variockis iš Cicero. Žiūrėk, prie vieno džentelmeno švarko atlapo prisegtas visiškai neįprastas vietovės vardas: Kolumbija. Tai Ignas Andrašiūnas, tiesa, jau atsiveikęs su Kolumbija, bet dar nespėjęs apsigyventi šiame krašte.

Pro vyresniosios kartos besišnekučiuojančių būrelių tarpus nardo, vis kažkur skubėdami, jaunieji neolithuanai. Netoliese kalbasi santariečių būrelis. O ten

su keliais atletiško sudėjimo jaunikačiais kažką besitariantis krepšininkų išvykos į Pietų Ameriką organizatorius P. Petrutis.

Bet rengėjai nutraukia gyvus pokalbius ir kviečia į posėdžių salę — jau laikas pradėti, o darbų programa netrumpa.

Sukakties paminėjimo posėdis

Seimą atidaro Detroito skyriaus pirm. inž. J. Gaižutis. Lietuvos Himnas. N. Linkevičiūtė gieda JAV Himną.

Garbės prezidiumui kviečiami inž. E. Bartkus, J. J. Bačiūnas, Dr. S. Biežis, ponias M. Colney, P. Ališauskas, A. Senikas.

Susikaupimo minute pagerbiami abu mirusieji buvę ALT S-gos pirmininkai — Antanas Olis ir Colney Aukštikalnis.

Sąjungos pirmi n i n k a s inž. E. Bartkus savo žodyje pabrėžia, kad dešimt metų organizacijai nėra ilgas amžius, bet, kita vertus, organizacija ir vertinama ne pagal amžių, o pagal darbus. Ir šis seimas susirinko ne sąjungos istorijos nagrinėti, o ateities veiklos gairių nustatyti. Dar ne visos priemonės yra išnaudotos užsibrėžtiems tikslams pasiekti, bet per pirmąjį dešimtmetį pamatėme, jog esame pakankamai stiprūs veikti ne tik sąjungos ribose, bet ir visam lietuviškojo išeivijos gyvenime. Intelektuališkai esame pakankamai pajėgūs dalyvauti ir įeiti amerikini gyvenime. Reikia ieškoti kelių, kad veikimas būtų atrakcija, o ne pareiga, tada ir visi skundai dėl nutautėjimo prapuls. Kol visi vieningai jungsimės krūvon, veikla klestės ir sąjunga žydės.

Vilties Draugijos pirm. J. J. Bačiūnas linki seimui našaus darbo, pabrėždamas: "Komplimentai priklauso tada, kai jau darbas atliktas". Dr. S. Biežis sveikina seimą SLA pirmininko Dargio pavestas. V. Kutkus — ALB centro valdybos ir Detroito apylinkės vardu.

Tuo pat metu Detroite, kitose patalpose, vykstantį Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos suvažiavimą pa-

Tautinės Sąjungos seimo dalyviai, atvykę į Detroitą iš įvairių vietovių, atlieka registracijos prievolę.

Dirvos nuotrauka.

sveikinti deleguojami inž. J. Jurkūnas ir A. Gilvydis.

Toliau seimą sveikina: p. Stanionis — LRS Detroito skyriaus, K. Jurgutis — Balfo 76 sk., J. Bačanskas — Dariaus ir Girėno Klubas, S. Švedas — Tautinio Akademino Sambūrio, J. Lin-takas — Lietuvių Studentų Santaros, J. Šimkus — LVS Ramovės Detroito sk. vardu.

Perskaitomi LD šefo S. Lozoračio ir Cheledino sveikinimai raštu (prie pastarojo prijungtas \$100 čekis seimo reikalams).

Dr. S. Biežis išsamiai nušviečia buvusio s-gos pirm. Antano Olšo nuopelnus lietuvių išeivijos gyvenime. A. Senikas — daktaro M. Colney.

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos suvažiavimo vardu seimą pasveikina adv. A. Juknevičius.

ALT Sąjungos veiklos dešimtmetį apibūdina K. S. Karpus, išskeldamas abiejų Washingtono surengtų sąskrydžių reikšmę, pasi-džiaugdamas, kad sąjunga jau išaugo iki 20 skyrių.

Korp! Neo Lithuanos vardu kalbėdamas P. Ališauskas pabrėžia, kad šis seimas tikrai yra istorinis, nes jame dalyvauja ir atžalynas, tiesa, išaugęs svetimame krašte, bet pasirinkęs tautinės ideologijos kelią. Neo Lithuania yra išugdžiusi didelį tautinės minties darbuotojų skaičių ir palaiko nenutrūkstamą

Vokiečiams dar toli iki skandinavų sąžiningumo

Skandinavijos kraštuose paštas aprūpina viešus telefonų automatus reikiama smulkiais pinigais, kad pavojui ištikus kiekvienas galėtų telefonu pasinaudoti. Ten, kaip ilgametė praktika rodo, deponuotos monetos nepražūsta ir naudojamos vien pavojaus atsitikimais, savų smulkių pinigų neturint.

Skandinavijos pavyzdžio paskatintas, Vokietijos paštas bandė įvesti tokią pat tvarką ir kai kuriuose V. Vokietijos didmiesčiuose. Dvi monetos po 10 pfenigų, plombuotoje laikykloje su atitinkamu užrašu, buvo deponuotos telefonų kabinose. Frankfurte ir Duesseldorfe iš 100 telefono kabinų 59 buvo apvogtos jau pirmomis dienomis. Bandymą pa-

kartojus, iš 150 kabinų buvo apvogtos 124.

Hamburge bandymas pasisekė geriau. Čia iš 150 telefono kabinų buvo apvogtos tik 68. Kitose 22 kabinose buvo jau atkabintos laikyklų plombos, bet monetų vagystės dar nespėta atlikti. Kad ir taip nesisekant, vienok paštas bandymus žada ir toliau tęsti.

Toliau, "moralės" tema kalbant, tektų paminėti ir dar vieną faktą, vokiečiams nelabai malonų. Duesseldorfo apygardos teismas, norėdamas užkirsti vagims kelią pasinaudoti grobiu, nutarė nenklinti teismo rūmuose naudojamą tualetinį popierių net teismo antspaudu...

Maskvos radijas paskelbė, jog Leningrado inžinieriai ir architektai suprojektavo dviejų aukštų namą su aštuoniais butais, kuris yra lengvai pristatomas į bet kurią vietą helikopteriais.

tautinę grandinę. Dekodamas už paramą ir sudarytas sąlygas studijų dienoms, kvietė ir toliau remti jaunimą.

Vyriausieji amžiumi J. J. Bačiūnas ir J. Lietuvnickas deleguojami pasveikinti gretimoje salėje prasidedantį Korp. Neo Lithuania susirinkimą.

Po to daroma pertrauka pietums.

visais Didybės reiškiniais (Slėpiningoji žmogaus Didybė, 1921 m. 54-55 psl.).

Žmogui savo asmenybę pažinti, ją giliau suprasti bei ugdyti padeda ir mokslas. Jis žmogaus protui atveria platesnius akiračius, suteikia jam daugiau jėgos, išvaduoja žmogų iš prietarų ir kitokios tamsybės. Mokslas, pasak Vydūno, sužadina žmoguje visokius jausmus ir linkimus, visokias proto ir mąstymo galyles. "O tos daug galingesnės už visos gamtos jėgos. Tik proto įgavęs gali gamtą valdyti ir ją pasidaryti jaukiu tarnu. Be abejonės, mokslas yra kaip kokia dieviška dovana. Esti kaip kokia gyva, dangiška liepsna, kuri šviečia vien žmogaus labo dēliui (Apsišvietimas, 1909 m., 20 p.).

Tačiau mokslas, būdamas toks galingas ir viliojantis, ne tik dar mažai žmones dorina ir taurina, bet kartais juos dar blogesnius daro. "Vargiai galės kas patikrinti, — sako Vydūnas, — jog šios dienos mokslo šviesa apšviestieji žmonės būtų žmoniškesni, sąžiningesni už praieities žmones. Vis daugiau paveikslų parodo, kad lygiai antraip desties. Gyvenančioji karta tiesiog stebisi, kaip greit smunka, kas prakilnu." (Ten pat, 22 psl.).

Vydūnas, konstatavęs šį gana liūdną mūsų dienų gyvenimo reiškinį, netvirtina, kaip Rousseau, kad mokslas esą nenaudingi ir nereikalingi. Jis tik nori mokslą taip suderinti su žmogaus gyvenimu, kad jis žmogų taurintų, tobulintų. Tuos dalykus Vydūnas svarsto "Apsišvietimo" veikale.

Žmogaus dorovingumą griauja ir jo asmenybės kilimą trukdo ištvirtinimas, motery ieškojimas ne meilės, bet gašlumo. O taip neturėtų būti. Vydūnas į abiejų lyčių santykiavimą žiūri kaip į kažką be galo kilnaus ir slaptingo. Vyro ir moters santykiuose turi vyruoti ne gašlumas, bet žmoniškumas ir meilė. "Žmogus gimsta šiam pasauliui, jeb žmogumi taptų, jeb jo žmoniškumas stiprėtų ir didėtų, ir jis juo apšviestų, skaidrintų ir gražintų visą gamtę, visą pasaulį". (Gimdymo slėpiniai, 1921 m., 79 p.).

(Bus daugiau)

SU AMŽINĄJA UGNIMI

A. MERKELIS

(Ištrauka iš Vydūno monografijos)

(5)

Vydūnas nenori sutikti su tais, kurie tvirtina, kad senovės kultūra bei mokslas buvę menkesni už dabartinę kultūrą bei mokslą. Senovės mokslas, Vydūno nuomone, nebuvęs menkesnis už dabartinį, jis tik buvęs kitoks ir turėjęs kitokius tikslus. Toks samprotavimas kyla ne tiek iš Vydūno šių dienų kultūros bei mokslo neigimo, kiek iš savotiško jo mokslo tikslų supratimo. Mokslas, Vydūno nuomone, esąs tam, kad žmogus šviesėtų, kad jo protas ir apskritai vidaus vertybės, vadinasi, ir jo dorovė didėtų.

Taip mokslo reikšmę suprastę senovės išminčiai. Jų mokslas buvęs skiriamas ne žmonių gyvenimui smaginti, bet žmonėms dorinti ir tobulinti, ir žmogų, kiek jisai įstengė, paaukinti tam, kad jisai žinotų, kuri jo vieta visumoj. Tuomet buvę žiūrime ne žmogaus mokyto, bet jo dorumo ir žmoniškumo. Kiek Vydūno teigimas, kad senovės mokslas nebuvęs menkesnis už dabartinį, o kai kuriais atžvilgiais net ir pranašesnis, yra teisingas, nesiginčysime. Bet viena norima pabrėžti, kad jau prieš penkiasdešimt metų Vydūnas pramatė, jog mokslas ir jo tobulinama technika, nežengdama draug su žmogaus dora, jos neugdysima, užuot darius žmonių laimingą, ją veda į pražūtį. Ar dabartinis atominis amžius mums įtikinamai to neliudija?

Tad ir Vydūnas, rašydamas apie visatos sąrangą, likimo kilmę, tautos gyvatą, žmonijos kelią, slėpinį žmogaus didybę, mirtį ir kas toliau, gimdymo slėpinius ir kitus dalykus, nori ne žmonių smalsą ir vis ko naujo ieškančią protą tenkinti, bet stengiasi į visatos bei gamtos tylius, paslaptis raginimus įsiklausyti, jų griežtus ir

nepermaldaus įstatymus suvokti ir visa tai žmonėms apreikšti. Gamta Vydūnui — šventykla, o jis — jos vaidila, Dievo valios skelbėjas.

Iš čia kyla Vydūno raštų pamokomas pobūdis. Kiekviena savo mokslo veikalu, meno kūrinu ar šiaip kuriuo straipsniu Vydūnas siekia žmoguje sužadinti aukštesnį žmoniškumą, pamokyti, nurodyti būdą, kaip jo siekti, kaip jį prieiti. Bet ką nagrinėdamas, jis kreipia dėmesį ne į jusnims suvokiama dailio išorę, bet į jo esmę, jis nori nustatyti svarstomojo dalyko santykius su žmogumi. Štai Vydūnas, aiškindamas Visatos (visumos) sąrangą, kreipia dėmesį ne į jos paviršius, bet į vidaus sutvarkymą. Jis, remdamas indų šventaisiais raštais ir jų slėpininguoju mokslu, savotiškai mums aiškina visatos sąrangą. Tų jo aiškinimų viršiausias tikslas nustatyti žmogaus santykius su visata, nes nuo tų santykių supratimo pareišką žmogaus dorovinis gyvenimas. "Žmogui lemta su žinojimu gyventi vienybėje su visa visuma, kurios jis, kaip ir kiekvienas daiktas, yra dalelė. Bet žmogus ir gal nusistatyti prieš visą kitą gyvybę. Tuo jis, berods, nieko nepasiekty, vien tik skausmą ir nelaimės sukeltų. Bet jis dažnai taip pasielgia, kadangi nemato savo santykių su visuma. Kuomet juos supras, — sako Vydūnas — tuomet jis ir kitaip gyvens." (Visumos Sąrangą, 1921 m., 3-4 psl.).

Jeigu jau žmogui įdomu ir reikia visatą ir pasaulį pažinti, tai dar labiau jam turi būti įdomu ir būtina save patį pažinti. Tam tikslui Vydūnas parašė veikalėlį "Slėpiningoji žmogaus didybė", kuriuo jis nori kiekvienam sužadinti gilesnį savo asmenybės supratimą. Išaiškinęs žmogaus esmę ir jos reiškinius, Vydūnas prieina išvadą, jog žmogui reikia savy auginti, skaidrinti vidaus pajautimus, aiškinti ir tvirtinti Didybės požymius. To siekiant, reikia leisti savo asmenyje pasireikšti visam tam, kas aukšta ir kilnu. "Seki išmintį, ir ji kas kartą aiškesnė! — rašo Vydūnas, — Paklusk sažinei, ir ji išlengva, vis daugiau viršų gaus! Duok meilei vyruoti savo pasielgime prieš kitus, o ne nekantai, ir meilė tavyje vis galingesnė taps, kol nepajusi su laiku savo sielą esant meilei! Ir taip su

Lietuviai krepšininkai, kurių dauguma dalyvaus organizuojamoje Pietų Amerikon išvykoje. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę: M. Butka, V. Kamarauskas, R. Valaitis, A. Varnas, K. Germanas. Antroje eilėje iš kairės į dešinę: R. Dirvonis, A. Racka, J. Skai-geris, M. Buntinas, A. Šimkus, A. žvinakis ir L. Montré.

Lietuvių krepšinio rinktinė Pietų Amerikon

PAREMKIME RINKTINĘ NE VIEN ŽODŽIAIS!

Reikalas, dėl kurio jaučiu pareigą čia prasitarti, jau buvo išpasakotas visuose laikraščiuose, todėl jis daugumai jau žinomas:

Šią vasarą, liepos 9 d. Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė išvyksta rungtynėms į kelias Pietų Amerikos valstybes, kur turės eilę susitikimų su tuose kraštuose gyvenančių lietuvių krepšininčių komandomis, o taip pat ir su kitais tų valstybių krepšininčių klubais.

Kelionėje dalyvaus 10 geriausių Amerikos lietuvių krepšininčių su vienu vadovu ir palydovu. Vien kelionės išlaidos nuo Amerikos ligi Kolumbijos, Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos ir Venezuelos sostinių, kur mūsų krepšininčiai turės rungtynes, apytikriai apskaičiavus, kaštus per \$6,000. Kitos išlaidos tokiai grupei per mėnesį sieks mažiausia dar \$2,000. Pietų Amerikos lietuvių draugijos, kiek išgalėdamos stengsis mūsų krepšininčius, kaip svečius, išlaikyti nemokamai, bet ne visur to galima tikėtis. Taip pat reikės pragyvenimui ir savų išlaidų, kurias patys krepšininčiai, aukodami savo laiką, nebūtų pajėgūs apmokėti. Kelionės ir žaidimų metu ketinama paskleisti leidinį apie Lietuvą ir lietuvių ispanų, portugalų ir anglų kalbomis, kurio paruošimas taip pat pareikalaus virš \$1,000.

Nekartočiau tų visiems suprantamų žinių, jeigu šis gražus sumanymas būtų pasmerktas likti tik popieriuje, bet labai rūpi, kad jis būtų įgyvendintas. Ir svarbiausia, kad jis būtų tikrai įgyvendintas ir tuoj pat, nes nebeliko daug laiko.

Tvirčiausią pagrindą deda didieji

Spaudoje pasirodžiusiuose straipsniuose ir paraginimuose minime, kad Amerikos lietuvių sportininkai savo žygiui įvykdyti tikisi paramos ir aukų iš Amerikos lietuvių draugijų, pavienių asmenų ir visuomenės. Tai tikras, geras ir maždaug vienintelis kelias. Kaip iš praeties žinoma, Amerikos lietuvių visuomenė tokius gerus sumanymus gali ir sugeba paremti, kada ji yra įtikinta tų sumanymų naudingumu.

Didžiausias čia sunkumas yra tas, kad negalima tikėtis per trumpą laiką pasiekti gerų vaisių ir iš anksto nežinoma, kiek gi iš tikrųjų lėšų galės surinkti. O to nežinant, užsibrėžto plano įvykdymas yra paraližuojamas abejonėmis ir netikrumu. Todėl būtų svarbu, kad

JUOZAS J. BACHUNAS,
Sodus, Mich.

lėšų didžioji dalis šiam sportininkų žygiui būtų patikrinta jau dabar mūsų didžiųjų draugijų ir organizacijų įnašais. Taip esant jau lengviau būtų galima skaičiuoti, kad likusios sumos galės susirinkti iš kitų pasiturinčių pavienių mūsų profesionalų bei biznierių ir iš asmeninių plačiosios visuomenės aukų.

Žinau, kad neturiu teisės iš šalies nurodyti mūsų lietuviškoms draugijoms ar bendrinėms organizacijoms, po kiek jos privalėtų Amerikos lietuvių sportininkų kelionę paremti. Bet pageidavimus ir sumanymus iškelėti turime teisę kiekvienas, ypač kai jaučiame tautinę pareigą tai daryti.

Trumpai kalbant, man atrodytų visai realu ir ne per daug, jei Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės žygį į Pietų Ameriką pirmoje vietoje ir stambiausia auka paremtų ALT izdas (į kurį su bėgančios aukos yra iš tos pat mūsų visuomenės), skirdamas bent 2,000 dolerių. Į ALT įeinantieji abu Susivienijimai (Rymo Katalikų ir SLA) nesunkiai galėtų skirti kiekvienas po 1,000 dolerių. Gi po 500 šimtus dolerių turėtų sukrapštyti Amerikos Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, Lietuvių Katalikų Federacija, Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjunga...

Tos draugijos, sakosi, esančios įtakingos ir atstovaujančios plačius Amerikos lietuvių visuomenės sluoksnius, pasiryžusios dirbti lietuviybės darbą, remti jaunimą, palaikyti lietuviams naudingus žygius. Kartais pasigiria, kad jos esančios gausios ir gausesnės už kitas draugijas, tat

būtų visai gražu, kad jos šį kartą atliktų tą pareigą, kai neužtenka gražių žodžių ir "moralinės paramos", o tuojau pat reikia pinigų.

Likusios sumos, galima tikėtis, susirinks iš biznierių, profesionalų, pavienių aukotojų, pačių sportininkų ir jų gausių draugų.

Labai verta paremti

Žinoma, kam gali kilti klausimas, ar verta Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės žygį remti? Ar tos pastangos duos naudos bendrajam lietuviškam reikalui?

Paskutinių kelerių metų bėgyje esu turėjęs progos lankytis beveik visose didesnėse Europos, Australijos bei N. Zelandijos lietuvių kolonijose, susipažinęs su tų lietuvių nuotakomis ir jų pageidavimais, priėjau tvirčiausio įsitikinimo, kad taip! Labai reikalingas ir naudingas, stačiai būtinas santykių palaikymas ne tik atskirų žmonių, atskirų draugijų atstovų, bet gal dar daugiau bendrųjų išvykų surengimais. Ir ypatinai — lietuvių sportininkų!

Jie patraukia jaunimą, jaunimas sporte randa bendrą kalbą, jie visiems įdomūs. Nemanau, kad bereikėtų aiškinti sporto vaidmenį dabartiname gyvenime. Sportas, sumaniai organizuojamas, nemažiau patar nauja Lietuvos ir lietuvių bes propagandai, negu daugelis kitų priemonių. O dažnai jis plačiau ir giliau pasiekia, negu įvairūs kitų žmonių pasivažinėjimai, skraidymai ir "politinės konferencijos", kurioms jau išleista šimtais tūkstančių dolerių.

Lietuvių sportininkų pirmas organizuotas žygis į Pietų Ameriką būtų didelė lietuviškumo šventė visoms pietinės Amerikos lietuvių kolonijoms, kuriose esama

Krepšininčių išvykos Pietų Amerikon organizatoriai Petras Petrutis ir Valdas Adamkavičius.

Lietuvis vadovaus didžiausiam N. Anglijos kino teatrui

Žinios iš Bostono

• Vida Mališauskaitė ir Janina Liaugaudaitė abi naujai įsteigto ansamblio narės, sėkmingai baigė dviejų metų studijas Boston Clerical School.

• Česlovas Kiliulis, atlikęs karo tarnybą Vokietijoje, birželio 7-tą dieną grįžta atgal į Ameriką. Per paskutinius dvejus metus Kiliulis vadovavo korespondenciniam Senųjų Lapinų Skautų Vyčių būreliui, kurio nariai tarnavo Amerikos karo pajėgose penkiuose žemynuose. Būrelis leidžia savo mėnesinį laikraštėlį, remia Vokietijoje vargstančius brolius lietuvius bei

rengia grupinius suvažiavimus.

• Algimantas Ivaška, ne-nuilstančios tautinių šokių grupės vadovės sūnus, yra paskirtas didžiausio Naujosios Anglijos kino-teatro "Metropolitan" vadovu. Jaunasis Ivaška yra baigęs biznį, atlikęs karo tarnybą ir tesias toliau studijas elektronikos srityje.

• Birželio 13 d. Balfo ir Lietuvių Bendruomenės skyriai, talkininkaujant kitoms organizacijoms, rengia bausių birželio įvykių minėjimą.

• Alfonsas Matulaitis, ilgametis Vyrų Choro išdinininkas, šių metų birželio 20-tą dieną šv. Petro parapijos bažnyčioje susitaukia su Janina Liaugaudaite.

• Dariaus Posto legionieriai gegužės 24 dienos mišių metu gražiai pagerbė savo žuvusiųs draugus.

• Algis Gustaitis, sumanus oro skautų vadovas, baigė raketų ir lėktuvų statybos inžineriją Bostono universitete.

• Darius Lapinskas, baigęs muzikos konservatoriją Bostone ir išvykęs į Austriją ir Vokietiją mokslų pagilinti, birželio pradžioje grįžta atgal į namus.

• Šių metų Kalėdų antrąją dieną (gruodžio 26 d.) Senųjų Lapinų skautų vyčių būrelis rengia Naujosios Anglijos jaunimui bei platesnei visuomenei staigmeną.

Rom. Bričkus

DIRVAI AUKOJO

Pratęsiant prenumeratą Dirvą aukomis parėmė:

Stankevičius A.,
Waterbury 2.00
Kleinotas P., Racine .. 2.00
Mačys J. Dr., Clev. 10.00

Butkus V., Great Neck 2.00

Janukėnas T.,
Hartford\$2.00
Mischik J., Cleveland 2.00
Kalėda K., Columbia .. 2.00
Kriščiukaitis J.,
Dorchester 2.00
Mažeika D., St. Joseph 2.00
Černius J., Flint 4.00
Vyšniauskas C., Canton 2.00
Židonis Pr., Cleveland 2.00
Klimaitis V., Cleveland 2.00
Manys E., W. Roxbury 2.50
Vilutis J., Chicago 2.00
Zdanys A., Bedford 2.00
Valkauskas J.,
Waterbury 2.00
Lapinas A., Canada 2.00
Pladys S., Cleveland 1.00
Kasperavičius A.,
New Haven 2.00
Kazakas P., Hartford 1.00
Dabrila P., Cleveland 1.00
Šulmistras M.,
Montreal 2.00
Kalėda D., Pittsburgh 2.00
Šiaučiušas S., Chicago 2.00
Zykus Ad., Cleveland 2.00
Paulionis B., Cleveland 2.00
Petrauskas A., Detroit 2.00
Veitas R. M., Ptgh. 2.00
Mieželis V., Chicago 2.00
Lukauskas Pr.,
Waukegan 2.00
Lincevičius J., Clev. .. 2.00
Gruzdys V., Cleveland 2.00

Ta pačia proga, dėkodami už aukas, pažymim, kad gauta ir kelios aukos, specialiai skirtos Vilties Draugijai. Jas atsiuntė:

J. Lietuvninkas,
Baltimore\$25.00
Tautinės S-gos Baltimorės skyrius\$10.00
V. Lozoraitis, Linden \$5.00

Ačiū visiems už atsiųstas aukas.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

Čia tai gyvenimas!

MEŠKERĖ... ŠPULĖ...IR STROH'S

Amerikoje tikrai ugnim' virtas alus!

Prie jūsų mėgiama usiojo upelio ar gal tik ilsintis namuose, atsigalvinkit su Stroh's bonkose ar dėžutėse!

Jums patiks

DABAR UŽ

VIETINES KAINAS!

Stroh's

yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Jų nuotyčiai dar nesibaigė... 2

PIRMAJĄ ANGLŲ LAIVĄ PASKANDINAU ISPANIJOS KARO METU... PER KLAIDĄ!

1941 m. gruodžio 18 d. Aleksandrijos uoste, nežinint stiprios apsaugos, du anglų kreiseriai "Valiant" ir "Queen Elizabeth" buvo susprogdinti. Iš admiralo Cunningham pranešimo visas pasaulis sužinojo, kad italai panaudojo naują ginklą: varliažmogius, kuriems vadovavo princas Junio Valerio Borghese.

Po aštuoniolikos metų prancūzų žurnalistas Michel Bori susitikio su šiuo paskutiniu korsa, kuris papasakojo savo pergyvenimus.

1937 metais visų kraštų žvalgybų viršininkai klausinėjo, kas atsitiko su italų povandeniniu laivu "Iride", kuris, nors ir tebebuvo italų karo laivų registre, bet niekas tais metais jo niekur nebematė — nei uoste stovint, nei sausose dokuose, nei jūroje. Tikrumoje jis buvo slapta pakeitęs vardą.

Tuo laiku Ispanijoje vyko civilinis karas, ir Mussolinis nacionalistams davė ne tik tankų, bombonešių ir žmonių, bet taip pat pasiuntė povandeninį laivą "Iride", kuris buvo pavadintas "Gonzales Lopez" ir suvaidino pirato vaidmenį. Jo uždavinys buvo sukiudyti jūros keliu aprūpinti respublikonų armiją. To laivo vadovas buvo princas Borghese.

1937 m. rugsėjo 1 d. prieš vidurnaktį "Gonzales Lopez" patruliavo prie Saint Antoine iškyšulio. Naktis buvo tamsi. Staiga priešais pasirodė karo laivo šešelis.

— Aš buvau įsitikinęs, kad tai respublikonų torpedlaivis, tad nedvejodamas į jį paleidau dvi torpedas ir pasinėriau... — pasakoja Borghese. — Per hidrofonus mes išgirdome dvigubą sprogimą. Aš paskandinau pirmąjį priešo laivą. Po kiek laiko per hidrofonus sužinojome, kad visas laivynas susirinko į įvykio vietą ir mūsų ieško su povandeninėmis granatomis. Tris dienas ir tris naktis mus persekiojo torpeduodami. Ir tas tris dienas pasaulyje viešpatavo didžiausias susijaudinimas, nes laivas, kurį aš paskandinau, buvo anglų torpedlaivis "Hovac".

Neutralaus laivo užpuolimas padidino tarptautinės padėties įtampą. Romos vyriausybė pirmoji apgailestavo šį piratišką veiksmą.

mą. Paryžius ir Londonas įtarinėjo Italiją ir Rusiją. Franco kaltino komunistinę ispanų vyriausybę, o ši kaltino sukilėlius.

Borghese pasiuntė šifruotą telegramą jūrų ministerijai į Romą, atidengdamas tikrą tiesą.

Kai "Gonzales Lopez" grįžo į Neapolį, du karininkai jau laukė Borghese. Jis manė, kad jie atvyko pasveikinti, bet apsiriko. Jie kalbėjo apie karo teismą. Jūrų ministerijos vadovybė bijodama, kad Mussolini jos nenubaustų, skubinosi surasti atpirkimo ožį. Bet įvyko stebuklas. Ir išgelbėjimas atėjo iš Anglijos.

Kai Borghese jau buvo tikras, kad bus degraduotas ir pasiustas į tvirtovę, Ciano persiuntė Mussoliniui raportą, kuriame italų šnipas Londone atidengė, kad anglų admiralitetas dėl parodyto drąsumo ir povandeninio laivo sugebėjimo pabėgti įsitikinęs, kad laivas tegalės būti italų. Tuo buvo pripažintas italams didvyriškumas ir sugebėjimai, kas Mussolinį palankiai nuiteikė ir, kai Borghese atvyko į Romą, jis buvo nuvestas ne į karo teismą, bet į jūrų ministeriją, kur jam buvo oficialiai perduotas Mussolinio pasveikinimas, ir kitą savaitę jis buvo apdovanotas medaliu...

Borghese, būdamas 21 metų amžiaus, jau buvo povandeninių laivų specialistas ir, turėdamas 22 metus,

jau vadovavo narūnų apmokymui ir II Pasaulinio karo pradžioje jam buvo pavestos karo laivyno puolimo priemonės — MAS.

— Italija tuo laiku svajojo apie sensacingus puolimus, nekreipdama dėmesio į žmonių aukas, — pasakoja Borghese. — Jūrų ministerija buvo išdirbusi Maltos puolimo planą, panaudojant savižudžius motorlaivius su 350 kg. trinitrotulino (labai stipri sprogstamoji medžiaga), kurie turėjo atsimušti į kreiserius ir juos susprogdinti, patys drauge žūdami. Motorlaivio pilotas, trim sekundėm prieš susidūrimą, turėjo iš motorlaivio iššokti. Bet man nepatiko siųsti žmones į tikrą mirtį, ir aš skaičiau, kad toks planas per daug pavojingas, kas pagaliau ir pasitvirtino.

1941 m. liepos 24 d. naktį aštuonių MTM motorlaiviai, kiekvienas varomas 2,800 arklių jėgos motoru, pasileido visu greičiu į Maltos salos uostą La Vilette. Vienas jų sugedo ir liko užpakaly, bet septyni įsiveržė į uostą.

Tačiau, jie, dar nespėję prisiartinti prie anglų kreiserių, buvo artilerijos sunaikinti, nes anglai apie motorlaivių priartėjimą jau prieš pusvalandį buvo sužinoję per radarą ir buvo pasiruošę sutikti italus. Kai šaudymas nutilo, nė vieno italų motorlaivio nebeliko.

Kitame numeryje: Pasirošimai susprogdinti Empire State pastatą.

JONINĖS WELLENDE

Scena iš vaidinimo "Molis", kuri bus vaidinama Wellande, Kanadoje, rengiamose Joninėse.

Birželio 20 d., St. Stephen's Hall, Welland, E. Main St. ir Port Robinson Rd. kamps, įvyks Joninės — Jaunimo Festivalis.

Programą išpildys:

1. Toronto Dramos Sambūris "Sietynas", suvaidins K. Kaknevičiaus vieno veiksmo komediją "Molis". Vaidintojai: K. Kaknevičius, E. Merkelienė, J. Šulcas ir V. Kukšys. Grimas J. Jegelos. Veiksmas vyksta Lietuvoje, jau nepriklausomoje. Iš Kanados grįžta Molis, Kanadoje gerokai "apsišvietęs" ir pamiršęs ne tik lietuvių kalbą, bet ir visus papročius. Ši juokinga komedija visus nuteiks linksmiai ir duos progos pasijuokti.

2. Buffalo Ukrainiečių tautinių šokių grupė, vadovaujama Mr. Goshowskyj, pasoks ukrainiečių tautinius šokius. Šie šokėjai yra profesionalai ir dažnai šoka ir juos galima matyti Buffalo televizijoje.

3. Toronto Lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama V. Turitos.

4. Akordionistas P. G. Jurik. Be to, sutiko dalyvauti ir išpildyti dalį programos Welland vokiečių jaunimo klubas.

Iš Buffalo atvyks ne tik ukrainiečiai šokėjai, bet

daug jaunimo, taip pat ir vokiečių jaunimas dalyvaus šiame festivalyje.

Šokiams gros puiki europietiška muzika. Bufetas, įvairūs gėrimai ir loterija.

Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai, Niagara pusiasalio skautams ir Kanados lietuvių spaudai paremti.

M. S.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

Cleveland

1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas: motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.
Dienos tel.: HE 1-6352.
Nakties tel.: LI 1-4611.

Anykščiai. Nuo Biliūno kalno...

Iš Lietuvos praeities

SENASIS LIETUVOS POPIERIUS

Popierių gamina n a n č i a s dirbtuves seniau vadino popieriaus malūnais, kadangi savo struktūra jos buvo panašios į paprastus grūdų malūnus. Jos buvo statomos prie upių, nes vandens jėga varydavo skudurus grūdangius įtaisus. Išdirbtoji masė buvo semiamą į tam tikras formas, kurių dugne buvo vielinis sietelis su išpintu dirbtuvės ženklu. Žiūrėdami į popieriaus lapą prieš šviesą, jame matomas ženklas, atsiradęs paplonėjus lapui tose vietose, kurios lietė išpynimą. Tai vandens ženklas — filigranas. Dažnai jis yra vienintelis dokumentas, liudijęs senųjų popieriaus dirbtuvių egzistavimą.

XV a. ir XVI a. pradžioje Lietuvoje buvo vartojamas iš užsienio importuotas popierius. Jo sunaudojama daug ir jis brangus. Išliko reikalingas gaminti popierių vietoje.

1524 m. iš Kiustnacho prie Ciuricho ežero šveicarijoje atvyko popieriaus meistras San Vernartas, kurį ėmėsi globoti pats didysis Lietuvos kunigaikštis Žygimantas Senasis. Jis įsakė Vilniaus pilies prievaizdai Ulrikui Hozui rengti pilies rajone popieriaus dirbtuvę, o vaivada Goštartas gavo

įsakymą teikti San Vernartui visokeriopą pagalbą. Įsteigtoji dirbtuvė veikė kaip pusiau valstybinė. 1524 metais tūlas Karulus Vernartas, greičiausiai San Vernarto brolis, gavo leidimą pirkti sklypą ir pastatyti popieriaus dirbtuvę Užupyje, tarp Belmonto ir Bernardinų kapinių, vietovėje, tuomet vadintoje Pavilnia. Anais laikais Vilnelė buvo daug vandeningesnė, perkirsta kelių užtvankų. Jos pakrantėse telkėsi Vilniaus pramonės įmonės. 1585 m. abi minėtos dirbtuvės priklausė L. Mamoničiui, kuris gaminamajame popieriuje dėjo Leono Sapiehos herbą ir inicialus. Apie tą laiką L. Mamoničius pastatė dar vieną mūrinę popieriaus (kartu ir parako) dirbtuvę prie tvenkinio ir specialiai iškasto kanalo dabartinių Zarasų ir Aukštaičių gatvių sankryžoje.

Apie 1630 m. Balceris Reinertas Kauno dirbtuvės steigėjo sūnus, Rankantiškė (N. Vilnia) pastatė popieriaus dirbtuvę, kurią atidavė kraičio savo dukteriai Daratai, ištekęsiai už Jono Tochtermano.

Popierius buvo gaminamas krašte. 1649 m. M. S. Pacas perleido Vilniaus vaivada, K. Katkevičiui, be

kitų žemių, ir Lavariškius su veikiančia popieriaus dirbtuve.

Sapiehos, Kairėnų saviņinkai, laikė popieriaus dirbtuvę netoli Vilniaus, prie Veršupio. Išliko žinių apie Sapiehų popieriaus dirbtuves Galšioje ir Rožanoje.

Kristupas Zaviša gamino popierių savo dvare Bokštuose. 1673 metais dar veikė Kostrovickių dirbtuvė.

Vavžekiai gamino popierių Vydyčiuose.

Popieriaus dirbtuvių buvo ir žemaitijoje. Švėkšnos tėvūnas Krišpinas Kiršėšteinis turėjo Pajūrės valsčiuje popieriaus ir stiklo dirbtuvę.

Kaune pirmoji popieriaus dirbtuvė buvo įsteigta 1577 m. Jurgio Reinerto, kurį globojo Kauno seniūnai. Dirbtuvė buvo atleista nuo duoklių ir mokesčių 10 metų. Vėliau J. Reinertas turėjo kasmet pristatyti karaliaus kanceliarijai po 10 rėzų popieriaus, o didžiojo kunigaikščio kanceliarijai — po 5 rėzas.

Pirmasis popierius, skirtas valdovo kanceliarijai, turėjo būti geros rūšies. Žmonės prirato prie jo ir pradėjo visur reikalauti popieriaus su vandens ženklu — raitininku arba aru. Tuo galima paaiškinti masinę to popieriaus gamybą.

Nuo 1589 metų Kauno popieriaus dirbtuvė tiekė popierių Varšuvai. Popierius, kaip matyti iš užsilikusių sąskaitų, savo kokybe prilygo aukštos kokybės užsienio popieriui.

XVI ir XVII a. a. Vilniaus ir kitų Lietuvos dirbtuvių popierių naudojo Maskvos didžiojo kunigaikščio kanceliarija. A. Smieliausio popieriaus dirbtuvė Vilniuje eksportavo popierių į Rytpriusius.

on AUTO INSURANCE

Telefono pašaukimas a s Jums gali sutaupyti daug dolerių apsidraudžiant Amerikos vienoj didelėj draudimo įstagoj. Pašaukus jokio įsipareigojimo.

PAULINA MOZURAITIS-BENNET Insurance Agent
13706 Benwood Ave.
Cleveland 5, Ohio

SK 1-2183

OSTERVILLE MANOR, INC.

Vasarvietė, kurioje Jūs praleisite atostogas, būsite patenkinti.

Mūsų šūkis — vasarotojui duoti pilną poilsį.

Ši vasarvietė naujai atremontuota, turi 60 kambarių su visais poilsiui reikalingais įrengimais. Dėl smulkesnių informacijų ir kambarių užsakymo kreiptis šiuo adresu:

Osterville Manor, Inc., Osterville, Mass.,
telef. GArden 8-6991.

Pautieniaus paroda Omahoje

Omahos skautės su dail. J. Pautienium, atidarant jo meno kūrinių parodą. Iš kairės: Z. Lašaitytė, dail. J. Pautienius, V. Drukteinytė. Stovi: L. Povilaitytė, J. Navakaitė ir tunt. Gr. Kovaitė.

Nuotr. Alg. Povilaicio.

Gegužės 16, 17 ir 24 dienomis šv. Antano mokyklos patalpose įvyko dail. J. Pautieniaus paveikslų paroda. Tai pirmas toks įvykis, tolimoje Omahoje. Reikia džiaugtis, kad paroda, atsižvelgiant į mažą koloniją, buvo gausiai lankoma.

Pradžioje buvo išstatyti 43 paveikslai, vėliau buvo dar keliais papildyti. Meno mėgėjai, parodai baigiantis, dailininką "palengvino" 9 paveikslais.

Dar daugiau: dail. J. Pautieniui pavyko savo tris paveikslus (Daržas, Pavasaris ir Žiema Kanados kalnuose) ilgesniam laikui išstatyti čia garsiam Joslyn Art Memorial meno muziejuje.

ATVYKO MUZ. BR. JONUŠAS

Prieš porą savaitių atvyko ilgai lauktas muz. Br. Jonušas ir pradėjo reguliarias choro repeticijas. Teko patirti, kad choras sustiprės visa eile naujų choristų. Visi džiaugias, kad vėl stipriau suskambės lietuviška daina ir giesmė mūsų susibūrimuose.

SKAUTAI

SKAUTŲ ORDINAS POV. DARGIUI

Šv. Jurgio — Skautų Kankinių Dienos proga SLA pirm. Povilas DARGIS už didžius pasitarnavimus Lietuvių Skautų Brolijai įsitarptautiniuose žygiuose bei vidaus veikloje Vyriausiojo Skautininko apdovanojimo ordinu UŽ NUOPELNUS. Brolijos skyriaus vedėjas sktn. A. Banevičius ordiną P. Dargiui įteikė gegužės 17 d. SLA centre, dalyvaujant SLA veikėjams ir skautų vadovams.

Atlanto rajone ordinu UŽ NUOPELNUS apdovanojami sk. rėmėjai: Henr. Bitėnas — Elizabetho sk. tėvų k-to pirmininkas ir Jon. Šimanskis — Hartfordo sk. tėvų k-to pirmininkas.

Hartforde jūrų sk. Raimundas Petniūnas apdovanojamas Pažangumo žymeniu.

ATLANTO RAJONO VASAROS STOVYKLA

Atlanto rajono vasaros stovykla bus rugp. 30 rugs. 7 d. Camp Child žemėje, Manomet — Cape Cod, Mass. apylinkėse. Prieš penkerius metus ten buvo pirmoji rytinio pakraščio sk. stovykla Ramblynas. Ši stovykla bus vadinama Ramblynas II.

SKAUTISKI REIKALAI VIRŠUNESE

Iš Tarpt. Skautų Biuro dir. gen. D. C. Spry gautas patvirtinimas, kviečias egzilių skautų asociacijas dalyvauti 10-je Tarpt. Džiamborėje ir 17-je Tarpt. Skautų Konferencijoje. Lietuvių Skautų Broliją atstovaus Australijos rajonas.

PHILADELPHIA

ISRINKTA JAUNŲJŲ TAUTININKŲ VALDYBA

Gegužės 17 d. įvykusiame jaunųjų tautininkų susirinkime išrinkta valdyba: B. Vigelytė, V. Didelytė, I. Banevičiūtė, S. Jankauskaitė ir K. Valius. Į jaunuosius tautininkus įstojo dar keletas jaunuolių. Artimiausiu metu jaunieji tautininkai numato suruošti iškylą.

Jauniesiems tautininkams taikyti inkauti pasižadėjo stud. santariečiai.

NUSISEKĖS KONCERTAS

Philadelphijos lietuvių meno ansamblio ruoštas gegužės 9 d. koncertas puikiai pavyko. Lietuvių Pašalpinio klubo salė buvo pilnutėlė. Į koncertą buvo atsilankę: K.

Čeladinas, ponai Jurskiai, Miciūnai, sol. J. Augaitytė ir kt.

Choras, vadovaujamas L. Kaulinio, nors tik neseniai atgijęs, labai gražiai pasirodė. Buvo padainuota keletas visiškai naujų, Philadelphiaje negirdėtų dainų. Darbu ir pasišventimu L. Kaulinis ir jo choristai įrodė, kad dainoje, galima atsiekti labai gražių vaisių.

Koncertą pajavairino studentų tautinių šokių grupė ir jaunieji menininkai.

LIETUVIŲ DIENA

Birželio 7 d. Bellmawr miestelyje N. Y. — pas Čiapa, Philadelphiajos lietuvių bendruomenė ruošia lietuvių dieną — pikniką. Lietuvių diena bus pajavairinta choro dainoms ir kt. įvairumais. Ruošiamą toje pačio

je vietoje, kur pernai įvyko Bendruomenės piknikas. Bellmawr miestelis yra prie 42 kelio.

BALFO MENUO

Birželis — Balfio mėnuo. Vietos skyrius visą birželį rinkis aukas Balfui. Prisimindami išvežtuosius į Sibirą ir vargstančius Vokietijoje, visi aukokime artimui pagelbėti.

P. M.

EGZ. SKAUTŲ KONFERENCIJA NEW YORKE

Geg. 16-17 d. New Yorke buvo Egzių Skautų Asoc. Tarybos konferencija. Joje dalyvavo užsienių skyrių vedėjai ir ESAT sekretorijatas. Liet. Sk. Broliją atstovavo BUS ved. sktn. A. Banevičius iš Dorchesterio.

Pusiau slaptai...

J. Tysliavos laikraštis Vienybė apie J. Tysliavą taip gražiai atsiliepią:

Tysliavos, seniai Chicagoje begirdėto, kalbos buvo laukiamas su dideliu susidomėjimu. Ir jis klausytojų nenuvylė. Tai buvo įspūdinga kalba, priminusi, kad gražbylystė yra atskiras menas. Lietuviškoji Chicago tokio savo "itaudies trūbūno" neturi.

Tarp kitko nutarta prašyti, kad Tarpt. Skautų Konferencija pripažintų ir registruotų paskiras tautines egzilių skautų asociacijas, bet ne pačią ESAT, kurią sudaro kelios tautinės organizacijos.

Kiekvienas* su Ohio numeriu dalyvauja

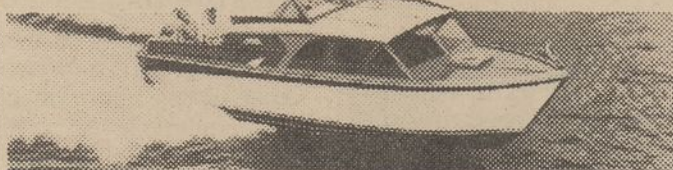
\$250,000
JACKPOT
FAMILY

NIEKO PIRKTI! NE KONKURSAS!
JOKIO REGISTRAVIMOSI!
TIKTAI PATIKRINKITE SAVO AUTOMOBILIO NUMERĮ
PAS SOHIO KAS SAVAITĘ!

Sohio paskirs vieną iš šių didelių dovanų kas savaitę!

KELIONĖ APLINK PASAULĮ DVIEM ŽMONĖM... Trijų savaitių kelionė aplink pasaulį... įskaitant valgytą ir nakvynę... aplankysit 9 valstybes ir Hawaii.

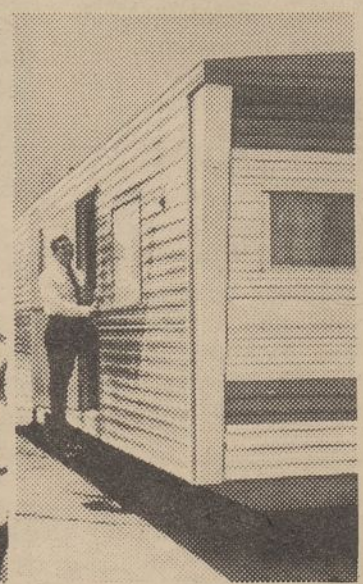
LIUKSUSINIS PARENGTAS CRUISER... 23 pėdų uždaras cruiser... V-8 185 HP motoraš... sulenkiamas stogas, vandens pompa, kilnojama lempa ir kiti priedai.

LAUKO MAUDYMOŠI BASEINAS
Gražus 16x32 maudyšio baseinas jūsų pačių kieme. Pilnas su nardymo lenta, kopėčiom, povandenine šviesa, filtracijos sistema.

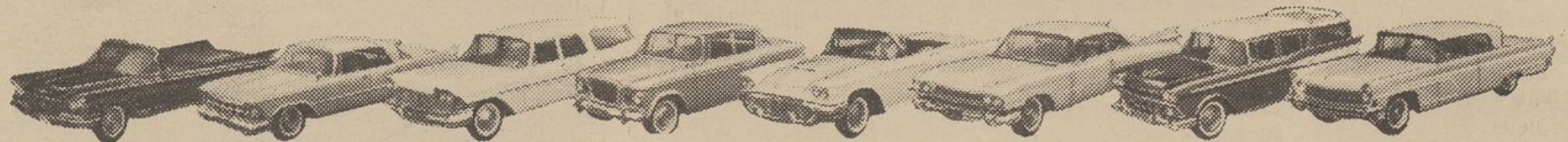

PILNO ILGIO MINK PALTAS... Gražus natural ranch mink paltas, puikios rūšies kailis, klasiškas stilius.

DELUXE 2 MIEGAMŲJŲ TRAILER... 49 pėdų namai ant ratų. Su šaldytuvu, plyta, lovom, sofa, kėdėm ir kitais reikmenimis.

Sohio duos naują '59 automobilį kas savaitę!

SOHIO DUOS {
■ SEPTYNIAS \$1000 NEMOKAMAS DOVANAS
■ DEŠIMTĮ \$100 NEMOKAMŲ DOVANŲ
■ DVIDEŠIMT \$50 NEMOKAMŲ DOVANŲ
■ 2,000 KITŲ VERTINGŲ DOVANŲ

Kas savaitę

KIEKVIENOS SAVAITĖS LAIMĖTOJAS TURI PASIIMTI KIEKVIENĄ SAVAITĘ

Kiekvienas Ohio automobilio numeris automatiškai dalyvauja. Kas savaitę naujas sąrašas su 2039 laimėjančiais numeriais bus pakabinamas visose Sohio Service stotyse. Laimėjantys numeriai buvo surinkti nepriklausomos statistikos organizacijos, garantuodami lygų padalinimą visame Ohio.

Virš 16,000 nemokamai dovanų!

* Jei laimėjantis numeris yra registruotas bendrovės vardu, o ne pavienio žmogaus, Sohio pasilieka teisę nustatyti, kuris vairuotojas to automobilio gaus dovaną.

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Alto skyrius Traginguosius Birželio įvykius rengiasi paminėti birželio 14 dieną (sekmadienį).

10 val. abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose bus Mišios už žuvusius ir kenčiančius sovietinėje vergijoje. Organizacijos su vėliavomis kviečiamos dalyvauti pamaldose šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Tuoju po pamaldų iš šv. Jurgio bažnyčios aikštės, organizuotai automobiliais, papuoštais tautinėmis vėliavėlėmis (jas parūpins ALTo valdyba ir vietoje išduos), vykstant į Lietuvių Kultūrinius Darželius, iš kur, drauge su latviais ir estais, atitinkamai papuoštomis mašinomis vykstanta E. Blvd. iki Euclid Ave. ir toliau iki Public sq. Iš čia grįžtama atgal į Lietuvių Kultūrinius Darželius, kur ir įvyks iškilmingas minėjimas su menine dalimi.

Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę kuo gausiau dalyvauti ir tuo parodykime amerikiečiams mūsų ryžtą kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo. Tai mūsų visų šventą pareigą.

ALTo Sk. Valdyba

• **Būrys Korp! Neo-Lithuania senorių, juniory, ir moksleivių** dalyvavo studijų dienose Detroite. Štai jie: D. Benokraitytė, R. Gaidžiūnaitė, N. Grybauskaitė, V. Gulbinaitė, V. Karosaitė, B. Navikaitė, G. Yasukynaitė, R. Žygaitė, J. Gaška, K. Gaidžiūnas, R. Liogys, V. Matulevičius, A. Matulionis, C. Modestavičius, A. Modestavičius, E. Modestavičius, R. Sadauskas, R. Sakalas, V. Šlapelis, M. Venclauskas.

• **Jūra Gailiūšytė** laimėjo arkivyskupo E. Hoban stipendiją keturiems metams į Notre Dame Kolegiją, gerai išlaikydama "Ohio State Scholarship Test" ir Notre Dame Kolegijos stipendinius egzaminus. Notre Dame gimnaziją ji baigia birželio 7 d. antra mokine. Gimnazijoje ji buvo tris metus pirma mokinė. Ji taip pat redagavo mokyklos laikraštį.

Jūra yra Neringos tunto živilės draugovės draugininkė ir Moksleivių Ateitininkų Maironio kuopos valdybos narė. Jau penkti metai ji šoka tautinius šokius Grandinėleje ir vaidina Vaidilos teatre. Retkarčiais ji parašo beletristikos bei korespondencijos ir spaudą. Septinti metai mokosi piano klasėje pas Birutę Smetonienę.

Jūra galvoja būti biologijos mokytoja ir toliau tęsti muzikos studijas.

• **P. ir H. Žiūriai** atsiuntė geriausius sveikinimus iš Floridos.

• **Ilgametis Dirvos skaitytojas Jonas Brazauskas**, virš 25 metus išdirbęs Clevelando matų ir s v a rstyklių inspektorium, šiom dienom išėjo į pensiją.

Dalis Birutiečių ir Ramovėnų, susirinkusių į vilą "Rūta" p. S. Smetonienės pagerbti. Sėdi: I. Jonaitienė, V. Leknickienė, A. Mikoliūnienė, p. Kubiliūnienė, P. Blumentalienė. Stovi: J. Tallat-Kelpšienė, A. Spirikaitis, A. Mikoliūnas, J. Leknickas, F. Eidimtas.

Dirvos nuotrauka.

Turėdamas daugiau laiko žada jį sunaudoti lietuviškai veiklai, kuriai jis visą laiką skiria daug dėmesio.

• **Alvina Baltrukoniūtė**, pagarsėjusi fotografė-meninkė, šiuo metu išvažiavusi į Hawaii salas. Ten praleis atostogas ir parsiveš naujų nuotraukų. Jos nuotraukos buvo Plain Dealer ir kituose laikraščiuose. Artimiausiu metu su jos darbais plačiau bus supažindinti ir Dirvos skaitytojai.

• **Birutiečių žiniai** pranešama, kad birželio 6 d., 8 val. vakaro, p. Apanienės bute — 12518 Lake Shore Blvd. (Bratenahl) įvyksta metinis susirinkimas-pobūvis. Į susirinkimą kviečiamos visos narės ir prijaugiančios.

• **Lietuviai budžiai** birželio 7 d. 12 val. (sekmadienį) ruošia plaukiojimo ir buriavimo sezono atidarymą. Atidarymas įvyksta Cleveland Boat Service, netoli E. 55 gatvės. Visi clevelandiečiai kviečiami atsilankyti. Norintieji galės plaukti Palangos laivu ir pamatyti buriavimą 35 pėdų aukščio būrėmis.

Pagerbė Sofiją Smetonienę

Gegužės 24 d. P. Nagienės ir P. Natkevičienės gražiai įrengtoje viloje Rūta, prie Pymatuning ežero, D. L. K. Birutės Draugija surėngė pobūvį savo garbės narei Sofijai Smetonienei pagerbti jos varduvio progą. Susirinko Birutiečių ir Ramovėnų gražus būrys. Gamtos prieglobstyje pradėjus vaišintis skaniais šeiminkinių gaminiais, birutiečių pirm. P. Nagienė pranešė liūdną žinią, kad varduvininkė S. Smetonienė labai apgailestauja, negalėdama atvykti, nes netikėta liga sulaukė jos dalyvavimą. Susirinkusieji pareiškė didelį apgailestavimą dėl jos ligos.

Birutiečių pirmininkė P. Nagienė savo kalboje iškėlė v a r d u vininkės nuveiktus darbus ir pasididžiavo, kad Draugija ją turi savo garbės nare. Ramovėnų vardu šiltą žodį tarė F. Eidimtas. Varduvininkei sugiedota ilgiausių metų ir visų pasirašytas sveikinimas, kuris tą pačią dieną buvo perduotas varduvininkei.

Pažymėtina, kad, minėdami vardines, atnaujiname ir tęsiame mūsų lietuviškus papročius, todėl birutietes reikia nuoširdžiai sveikinti už lietuviškų tradicijų palaikymą.

A. J.

• **Liaudininkų-Varpininkų** suvažiavimas įvyksta rugsėjo 5 ir 6 dienomis (Darbo dienos šventės proga) Clevelande. Suvažiavimo proga visuomenių mokslų daktaras Julius Šmulskštys padarys pasaulinės politikos apžvalgą, kurios pasiklausyti ir padiskutuoti kviečiami vi-

si Clevelando lietuviai.

Rugsėjo 5 d. vakare įvyksta Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 16 kuopos rengiamas banketas, kuriame dalyvaus ir visi suvažiavimo dalyviai.

Visais suvažiavimo ir Sandaros banketo reikalais prašome kreiptis į Joną Daugėlą PO 1-1210.

ALTo atstovų susirinkimas

ALTo skyriaus Valdyba kviečia visų organizacijų atstovų susirinkimą, kuris įvyks š. m. birželio mėn. 7 d. (sekmadienį) 11 val. (tuoju po pamaldų) lietuvių salėje. Darbotvarkėje: metinis veiklos planas ir kt.

Maloniai kviečiame atstovus dalyvauti susirinkime ir neveltuoti.

ALTo Sk. Valdyba

• **Vysk. M. Valančiaus** liutuanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas įvyks birželio 6 d. (šeštadienį) šv. Jurgio parap. salėje. Po iškilmingo akto seks mokinių atliekama programa, pasilinksminimas ir vaišės. Pradžią — 6 val. p. p.

Nuoširdžiai kviečiame visus mokinių tėvus bei artimuosius ir visus, kurie domisi ir vertina mokyklos darbą.

Mokytojai ir Tėvų Komitetas

• **Visus pradžios mokyklos amžiaus** (lankančius šv. Jurgio parap. mokyklos lit. pamokas ir šeštadieninę mokyklą) mokinius prašau būtinai susirinkti į šv. Jurgio parap. salę nuo 9:30 iki 11:30 val. rytais šeštadieniais birželio mėn. 13, 20 ir 27 d. Ruošimės mokyklų šventės ir Lietuvių dienos programai. Bus sportas, šokiai, linksmi ir įdomūs žaidimai bei dainos.

Mokyklos Vedėjas

ŠTAI JUMS NAMAI

2-jų šeimų

East Cleveland — netoli Hayden. po 5 kambarius kiekvienam bute, gaso šildymas, garažas. \$16,900.

E. 123 — St. Clair rajone 2 penkių kambarių butai, 2 nauji gaso pečiai, namas gerame stovyje, netoli St. Clair Ave. \$13,800.

Vienos šeimos

Richmond Hts. — Monticello rajone. Tik 5 metų namas! 5 kambariai 1-am aukšte, o 2 dar visai nebaigti 2-ram. Perskirtas rūsys, vienoje pusėje poilsio kambarys. Gaso krosnis, prijungtas, garažas. Tik \$2500 įmokėti.

Turime didelį pasirinkimą gerų namų ir kituose miesto rajonuose.

J. Širvaitis
WM. T. BYRNE
Real Estate
1535 Hayden Ave.
Istaigos MU 1-6100
namų KE 1-4080 (45)

PARENGIMŲ kalendorius

Birželio 7 d. LVS "Ramovė" — "Karys" žurnalui paremti, gegužinė (Niaurų sodyboje).

1959 m. rugsėjo mėn. 5 d. Lake Shore Country Club patalpose Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS 16 (Clevelando) kuopos banketas. Pradžią 8 val. vakaro.

1959 m. rugsėjo mėn. 5 ir 6 dienomis Lake Shore Country Club patalpose Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos ir Varpininkų veikėjų suvažiavimas.

Rugsėjo 12 d. Spaudos balius, rengiamas Dirvos, prie staliukų didžiojoje Slovenian Auditorium salėje.

Rugsėjo 19 d. D. L. K. Birutės Karių Šeimų Moterų D-ja ruošia 8 d. rugsėjo minėjimą-vakara.

IŠNUOMOJAMAS

5 kambarių butas. Kreiptis į savininką, 7605 Superior Ave. Tel. WH 2-7405. Šaukti vakarais po 7 v. v.

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894

The Cleveland Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Member Federal Deposit Insurance Corporation

PARDUODAMI NAMAI

1. 2 šeimų 5x5x2, gaso šildymas, 2 garažai. Arti rapid transit. Geras ir pigus namas.

2. 2 šeimų 6x5. Švarus viduj ir iš lauko. Abu butai tušti. Žemas įmokėjimas. E. 126 St.

3. Trijų šeimų namas 6x4x3. Vandens šildymas, nauji pečiai. 2 garažai. Gerios pajamos. Mažas įmokėjimas. Tarp Superior ir St. Clair.

4. 2 šeimų 4x4. Gaso pečiai, 2 garažai. Tarp Superior ir St. Clair. Pigus.

5. Vienos šeimos 10 kamb. 3 virtuvės, 2 garažai. 6. 1 šeimos 8 kamb., 2 garažai. Labai geras namas.

7. 1 šeimos 8 kamb. 2 virtuvės. Tarp Superior ir St. Clair.

8. 7 vienetų motelis ir gyvenamas namas. Gerai įrengtas, prie labai judraus kelio. Pelninga biznio vieta. Geras finansavimas.

9. Visai naujas mūrinis namas. Moderniškai įrengtas. 3 mieg. kamb., prijungtas garažas. Jūs būsit pirmas gyventojas.

10. 1 šeimos namas su 4 miegam., garžu. Arti naujos parapijos.

11. Naujas 10 šeimų mūrinis apartamentas su garažais. Metinės pajamos \$14,000. Prašo \$125,000. Naujos parapijos rajone.

Turime ir daugiau gerų apartamentų, 2 šeimų namų ir 1 šeimos.

EAST SHORE REALTY

J. Mikonis

Realtor

780 E. 185 St.

Tel. IV 1-6561, MU 1-2154

Visus kviečiame į pirmąją ramovėnų ruošiamą

GEGUŽINĖ

įvykstančią N i a u r ū sodyboje, birželio 7 d.

Dalyvaudami paremsite žurnalą "Kari".

Norį namo paliai parką, Tuoju šauki Mr. Garka...

200 NAMŲ PARDAVIMUI

ŠIOS SAVAITES SPECIALUS

1. Prie pat Naujos parapijos bažnyčios 6 kambarių vienos šeimos namas. Gražus kiemas, 1½ maš. garažas. Geram stovyje.

2. 2-jų šeimų (6x6) side by side mūrinis. Sklypas 40x120. Dideli kambariai, specialiai virtuvė. St. Clair & E. 140 St. rajone. Puikiam stovyje iš vidaus ir lauko. 1 maš. gar. Kaina tik \$21,900.

3. East Cleveland tarp Euclid ir Terrace Rd. 4-jų miegamų rezidencija. Ideali vieta didesnei ar augančiai šeimai.

4. Semi bung. tipo, 2 miegami žemai, 1 antrame. Labai gerame stovyje. Lake Shore Blvd. ir E. 250 St. rajone. Kiemas 50x169. 1½ maš. garažas. Kaina \$18,500.

5. Nauja semi ranch mūrinė rezidencija į pietus nuo Euclid Ave., ant kalvos. Puikus miesto reginys. Kaina žemiau \$25,000.

Visi šie namai turi pilnus sklepus ir garažus. Jūsų patogumui 3 Betty Hansen ofisai Clevelande.

Pirkimo ar pardavimo reikalu šaukite mūsų atstovą Mr. A. Garką, 1247 Hayden Ave., East Cleveland. Tel. UL 1-6150 ar namuose — MU 1-1644.

BETTY HANSEN REAL ESTATE CO.

Visų metų **MONCRIEF** ORO VĖDINIMAS

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

Aplanky savo kaimynystės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairių garsiakalbių. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN **OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON**

3½%

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

SUPERIOR SAVINGS

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuootojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Kas ir kur?

• Neo Lithuania korporacijos studijų dienos įvyko Detroite gegužės 30-31 dienomis. Jas rengė Informacinio leidinio ir Neo-Lithuania Dirvos skyriaus redakciniai kolektyvai. Studijų dienos daugiausia ir buvo liečiami spaudos reikalai.

Studijų dienų dalyviai buvo iš Chicagos, Clevelando, Detroito, New Yorko ir Toronto. Iš viso buvo įsiregistravę 50 dalyvių.

Plačiau apie studijų dienas bus kitam Dirvos numeryje, Neo Lithuania skyriuje.

• Kristina Paprockaitė, dr. Vaclovo ir Birutės Paprockų dukte, birželio 17 dieną išvyksta į Europą tęsti studijų.

Kelionę pradės iš New Yorko per Montrealį (Kanadą) laivu per Gibraltaro sąsiaurį į Prancūziją, kur praleis vasaros atostogas.

Šiuo metu Kristina studijuoja New Yorko universitetą, kurias tęsti sekantiems metams yra priimta į Heidelbergo Universitetą, Vokietijoje.

Birželio 12 d. draugai ir draugės jai ruošia išleistuves.

• BALFo vadovybės mums pranešė, kad su reikalų vedėju L. Jankum vėl sudaryta vieneriems metams sutartis pasilikti BALFo reikalų vedėju. Kaip žinia, kun. Z. Jankus buvo atleistas, bet V. Abraičio ir V. Alksninio iniciatyva pasisiekė darbo vienybę atstatyti.

• Vilniuje 1960 metais rengiama didelė dainų šventė. Ji rengiama propagandiniais tikslais, norint atžymėti 20 metų sukaktį, kai Maskva pavergė Lietuvą.

• Dirvos bendradarbio Valterio Banaičio straipsnis — studija "Rusijos jėga — integracija" paskelbtas "Der Europäische Osten" balandžio mėn. numeryje (Joerg Verlag, Wuerzburg, Neubaustr. 22).

• Adomas Galdikas dalyvauja Feigelio galerijoje, New Yorke, grupinėje parodoje, kurioje taip pat išstatyti darbai žymių Europos dailininkų: Vlaminck, Lote, Dufresne, Baumeister, Herbin ir kt.

• St. Zobarsko knygos Lithuanian Folk Tales išėjo

Sužeistas Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius

Gegužės 27 d. skaudi nelaimė ištiko Lietuvių Enciklopedijos leidėją Juozą Kapočių. Dorchester, Mass., jam važiuojant vienos krypties gatve, iš neleidžiamos pusės atlėkė neatsargūs jaunuoliai ir visu greičiu trenkė į J. Kapočiaus automobilį. L. E. leidėjas buvo pritrenktas iki sąmonės netekimo ir sužeistas, automobilis beveik nepataisomai sudaužytas. Žinoma, susižeidė ir kito automobilio keleiviai.

J. Kapočius gydomas namie. Gydytojo nuomone, jis nebus darbingas 3-4 mėn. L. E. leidėjui, skaudžios nelaimės ištiktam, linkime greitai sveikti ir vėl jungtis į pradėtus darbus.

IDOMUS KONCERTAS LAWRENCE, MASS.

Žinomo smuikininko Iz. Vosyliūno pastangomis, gegužės 31 d., 6 val. vak., Lawrence, Mass., įvyko idomus lietuvių liaudies dainų koncertas. Programoje buvo tik komp. Kazio Vikt. Banaičio harmonizuotos dainos. Programą atliko mišrus choras, paties smuikininko Iz. Vosyliūno vadovaujamas ir solistė Irene Libbey. Koncertas paklausyti susirinko nemaža Lawrence lietuvių, apsilankė ir būrys bostoniečių. Koncertas įvyko šv. Pran-

antroji papildyta laida, iliustruota spalvotais dail. A. Korsakaitės piešiniais. S. Zobarskas baigia versti į anglų kalbą lietuvių rašytojų kūrinių antologiją.

• L. Bieliukienė, Lietuvių Moterų Atstovybės pirmininkė, kreipėsi raštu į ženevoj posėdžiaujančius keturis vakarų užsienio reikalų ministerius (Amerikos, Anglijos, Prancūzijos ir V. Vokietijos) nedaryti jokių susitarimų su sovietais, kurie pripažintų Pabaltijo valstybių jėga padaryto inkorporavimo į Sov. Sąjungą.

• J. Stukas, Newarko lietuvių radijo valandos direktorius, grįžęs iš kelionės aplink pasaulį su Amerikos prekybininkais, Washingtono buvo priimtas Jungtinių Arabų Respublikos ambasadoriaus Mustafa Kamelir min. Hassan El Abd, kurie jam parodė didelį dėkingumą, kad padėjo egiptiečiams pralaužti ledus valstybės departamente. Jis taip pat dalyvavo specialiai suruoštoje Amerikos prekybos ministerio konferencijoje, kur 3 valandas buvo prekybos ministerijos aukštųjų pareigūnų klausinėjamas apie Amerikos prekybinius reikalus kraštuose, kur jie lankėsi.

• Skautai vyčiai išleido specialų Mūsų Vyčio numerį, pavadintą Akademinių Horizontalų. Jame atspausa pagrindinės temos, kurias jie buvo svarstę. Numerį iliustravo Bronė Jameikienė ir Kęstutis Zapkus.

ciškaus parapijos svetainėje. Smuikininkas J. Vosyliūnas yra nuoširdžiai sveikintinas, kad suranda laiko tokiai liet. liaudies dainų puotai surengti. Jis jau kuris laikas yra Lawrence šv. Pranciškaus parapijos vargonininkas, kur klebonu yra garbingasis prel. Pr. Juras.

SPORTO ŠVENTĖ

Birželio 6 ir 7 d.d. Rytų Apygardos pavedimu, Bostono Lietuvių Sporto Klubas "Dainava" ruošia Rytų Apygardos Sporto šventę. Dalyviaus: New Yorkas, Worcesteris, Waterburis, Hartfordas ir Bostonas. Varžybos vyks lengvojoje atletikoje, futbole ir lauko tenise.

Lengvoji atletika (White Stadium, Franklin Park — Dorchester).

Futbolas ir lauko tenisas (Franklin Field, Blue Hill Ave., Dorchester).

Sporto Klubas "Dainava" maloniai kviečia visą Bostono visuomenę dalyvauti šioje sporto šventėje ir savo atsilankymu paremti lietuvišką sportuojantį jaunimą. Todėl birželio 6 ir 7 d.d. visi gausiai dalyvaukime lietuvių sporto šventėje Bostone.

Šeštadienį, birželio 6 d., Lietuvių Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone įvyks viešas sportininkų pasilinksminimas. Veiks turtingas bufetas (maisto ir gėrimų). Bostono ir apylinkių lietuviška visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti į šį šaunų pasilinksminimą.

Bostono Lietuvių Sporto Klubas "Dainava"

WATERBURY

RUOSKIMĖS BALFO PIKNIKUI

Birželio 7 d., 2 v. p. p., Dr. Petro Vileišio sodyboje, Allerton Rd. Middleburyje Waterburio Balfio skyrius ruošia gegužinę, kurią maloniai kviečia atsilankyti visus Waterburio ir jo apylinkių lietuvius. Gegužinėje veiks turtingas bufetas su įvairiais skaniais lietuviškais užkandžiais ir gėrimais. Visas gegužinės pelnas bus paskirtas įvairiuose pasaulio kraštuose išblaškytiems, į vargą patekusiems, senatvės sulaukusiems ir sergantiems lietuviams sušelpiti.

Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus pirm. inž. J. Gaižutis atidaro Tautinės Sąjungos dešimtmečio seimą. Iš kairės: A. Senikas, V. Rastenis, J. Gaižutis, E. Bartkus, J. Bačiūnas, S. Biežis ir P. Ališauskas.

Dirvos nuotrauka

Tad mieli broliai ir sesės lietuviai, birželio 7 d., 2 v. p. p., visi renkamės į Balfio gegužinę. Kiekvieno atsilankymas gegužinėje nūsloštys ašarą vargstančiam lietuviui, palengvins sunkią, beviltišką tremtinio dalį. O kas gi sušels mūsų vargstančius brolius ir seses lietuvius, jei mes, gyvendami čia ir galėdami jiems padėti, nusigręšime nuo jų, pamiršime juos dideliame varge?

Visas ir visus lietuvius maloniai kviečia atsilankyti.

Waterburio Balfio Sk.

Valdyba

CHICAGO

GEGUŽINĖ

Korp. Neo-Lithuania ir Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje ruošia linksmą gegužinę birželio 21 d. (sekmadienį). Gegužinė įvyks puikioje Sauk Trail Woods South aikštėje Chicago Heights. Ši vieta daugeliui chigaičių jau žinoma, nes pernai ir užpernai toje pačioje aikštėje Korporacija ir Sambūris su didele pasisekimu piknikavo.

PAVASARINIS PIKNIKAS

ALT S-gos Cicero skyrius birželio 7 d. (sekmadienį), 1 val. po pietų, ruošia pavasarinį pikniką, kuris įvyksta J. Spaičio darže — Willow Springs, Ill.

Piknike bus įvairių pramogų — veiks bufetas ir šokiai.

Skyriaus valdyba kviečia Cicero, Chicagos ir apylinkių visuomenę skirti tą popietę artimesniam susipažinimui — praleidžiant laiką gražioje pavasario gamtos aplinkoje.

Dilgelės kultūriniam gyvenime

RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PREMIJOS ĮTEIKIMO IŠKILMĖS NESULAUKĖ NEW YORKO LIETUVIŲ DĖMESIO

Gegužės 24 d. New Yorke įvykusios Lietuvių Rašytojų Draugijos literatūrinės premijos įteikimo iškilmės parodė didžiausią vietos lietuvių kultūrinį nuosmūkį. Baltų Laisvės Namuose ruoštas subuvimas sutraukė vos 48 asmenis, įskaitant į šį skaičių ir pobūvio šeiminkes.

Liet. Rašytojų Dr-jos premija New Yorke buvo įteikiama pirmąjį kartą, ir buvo tikėtasi didesnio vietinės lietuvių šviesuomenės dėmesio. Ką veikė aną sekmadienio popietę visa New Yorko lietuvių masė — sunku atspėti, tik baisiai pasigedome jų, o ypatingai tų, kurie, prasišovę į vadovaujančias vietas, mėgsta trankiai pakalbėti apie lietuviybės išlaikymą, kultūrą, organizuotumą ir t.t. Reikia sutikti su rašytoju Alg. Landsbergiu, kad mūsų miesčionio domėjimasis savomis kultūrinėmis apraiškomis kaskart smunka su jo turėjimu; jis mėgsta kritikuoti amerikietį miesčionį, nors tojo kultūrinis lygis kyla, o ne krinta, kaip mūsų. Ir jauti su laureatu Kaziu Bradūnu, kad mūsų kultūrinį gyvenimą pradeda užslinkti nauji ledynai, ir nebus kur paslėpti ugnelės, nebus kur sodinti liepelės...

Sukvietęs garbės prezidentą, Rašytojų Dr-jos valdybos narys Pranas Naujokaitis tarė trumpą žodį, pasveikino laureatą, o kitas valdybos narys T. Leonardas Andriekus perskaitė aktą, kuriuo premija buvo paskirta Kaziui Bradūnui už jo eilėraščių rinkinį "Moreno ugnys". Rašytojų Dr-jos išdininkas Stepas Zobars-

kas laureatui įteikė 500 dol. premiją, kuri, kaip kalbama, buvo pasiskolinta, nes premijos skyrimo metu rašytojų kasa tetrėjo vos 50 dol. Kur sugraibys rašytojai šią skolą išlyginti — sunku pasakyti, nes visi dabar tiek prasišiekė, kad vietoj romanų teskaitom bankų knygeles, o šių, kaip žinia, neskolinama — ne romanai...

Prof. J. Brazaitis trumpai, bet svariai apžvelgė Kazio Bradūno premijuotą knygą, pavadino vienu iškilniausių Bradūno-Nyko Ničiūno-Nagio kartos poetų ir pabrėžė jo kūrybos savaimingumą ir stiprybę.

Laureato Kazio Bradūno žodis buvo trumpas, paprastas, nuoširdus Suvalkijos ūkininko pasisakymas; jo nuomone, jei per paskutiniuosius dešimt metų būtų dirbęs ne fizinių, bet baltarankio darbą, jis nebūtų geriau parašęs, bet jis nemanas, kad jo poezija buvo verta premijos.

Meninę iškilmės dalį gyvai pravedė Paulius Jurkus. Savo kūrybą skaitė pats laureatas, Kotryna Grigaitytė, iš Kanados atkviesta Birutė Pūkelevičiūtė ir Leonardas Žitkevičius. Turėjęs iš Bostono atvykti Faustas Kirša dėl ligos negalėjo, bet šia proga už nuopelnus lietuvių literatūrai Rašytojų Draugijos valdybos nutarimu jis buvo pakeltas į draugijos garbės narius.

Visos iškilmės buvo baigtos jaukiu ir gyvu pobūviu. Kad taip gyvai reikštųsi visas mūsų kultūrinis gyvenimas... O dabar, parafrazuojant laureatą Kazi Bradūną, jį pradeda užželti dygūs dygiai, dygios dilgelės... (js)

DETROIT

Pavasarinis ir metinis SLA 352 kp. piknikas-gegužinė įvyks birželio 7 d. Beechnut Grove parke. Maloniai kviečiu SLA narius ir visus Detroito tautiečius aplankyti šią linksmą gegužinę ir pavasariškoje nuotakoje praleisti sekmadienį prie stiklinės šalto alučio, užkandžių ir pasiūkti, grojant gerai D. Savčiaus muzikai.

F. Motuzas

PAUKŠTYČIŲ STOVYKLA

Gabijos tunto Birutės d-vės paukštyčių vasaros stovykla įvyks liepos mėn. nuo 19 d. iki 26 d. p. Kriaučiūnienės vasarvietėje.

Stovyklos vadovė — s. J. Pečiūrienė, maistininkė p. R. Duobienė.

Rašytojai, dalyvavę literatūrinės premijos įteikime poetui Kaziui Bradūnui. Iš kairės sėdi: L. Andriekus, N. Mazalaitė, B. Pūkelevičiūtė, K. Bradūnas, K. Grigaitytė-Graudienė, P. Naujokaitis; stovi: L. Žitkevičius, P. Jurkus, A. Landsbergis, S. Zobarskas, J. Brazaitis.

V. Maželio nuotrauka

Pranešam giminėms ir pažįstamiems, kad Lietuvoje mirė mūsų tėvai: JONAS DARGIS gegužės 10 d., o motina MONIKA BAGDONAVIČIENĖ-DARGIENĖ nuo širdies paralyžiaus gegužės 25 d.

Dukterys L. Gailiūšienė ir B. Ignienė